

ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γ. Κ. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΙΣ **ΝΕΑ ΖΩΗ**

Πτυχ. Ιερέως ἐν ΒΑΜΩ Κρήτης

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἑσωτερικοῦ Δρχ. 30

Ἀμερικῆς Δολ. 1

«Τὸ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ (Ἐ' Κορ. γ' Β.)

Κύριοι συνδρομηταί,

Ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ ἔτους στείλατε ἡν δρπειλομένην συνδρομὴν σας, ἵνα δυνηθῶ
μὲν ν' ἀντικρούσωμεν τὰς μεγάλας δαπάνας μας, διότι ἡ ἔκδοσις τῆς «**ΝΕΑΣ ΖΩΗΣ**»
δὲν ἀποτελεῖ κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν.

Τοῦτο θ' ἀποδείξῃ δι' ἐκτιμᾶς τοὺς κόπους μας καὶ ἡν προσπάθειάν μας νὰ φα
ιῶμεν ὠφέλιμοι. Ἀποδείξαιτε δι' ἂν λαμβάνετε ἡν «**Νέαν Ζωὴν**» παρὰ διότι ἡν ἐ-
κτιμᾶτε καὶ ἐπιθυμεῖτε ἡ ἔκδοσις τῆς νὰ γίνῃ ὠφέλιμος ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον.

S. M. HAUGHTON

ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΩΤΗΡ ΔΙΑ ΣΕ

Ὁ Χριστὸς σώζει τοὺς νέους. Εἰσαθε νέ-
ος; θὰ σὰς σώσῃ. Προσεῖχαιτε εἰς τοὺς οἰκίρμονας λό-
γους του· «Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ ἀγαπῶντας ἀγα-
πῶ καὶ οἱ ζητοῦντές με θέλουσι με εὖ-
ρεῖν» (Παρ. ἡ' 17) «Ἐνθυμοῦ τὸν Πλάστην
σου κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς νεότητός σου»
(Ἐκκλῆσ. ιβ' 1) «Ἀφήσατε τὰ παιδία καὶ
μὴν ἐμποδίζετε αὐτὰ νὰ ἔλθωσι πρὸς ἐ-
μέ, διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. ιθ' 14).

Ἐν μικρὸν κοράσιον, τὸ ὅποσον ἐφοίτα μὲ τὸν
συγγραφέα εἰς τὸ αὐτὸ Κυριακὸν Σχολεῖον, παρεχώ-
ρησε τὴν καρδίαν τῆς εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἐσώθη. Μίαν
ἡμέραν συνέβη εἰς αὐτὴν τὸ ἀτύχημα νὰ κατῆ καὶ ἐκάη
τρομερὰ: Ἐσταλη εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ὅπου ἠδύνατο
νὰ εἶχε καλλιτέραν περιποίησιν ἢ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς.

Οἱ πόνοι τῆς ἦσαν μεγάλοι, ἀλλὰ οὐδέποτε πα-
ρεπονέθη.

Ἐν τῷ μέσῳ ἔλων τῶν πόνων τῆς ἦτο πολὺ εὖ-
τυχής, καὶ δὲν εἶχεν τὸν φόβον τοῦ θανάτου. Μίαν νύ-
κτα, ἐνφ' διετέλει ὑπὸ ἐπιτήρησιν, καὶ πάντες οἱ ἄλ-
λοι ἠσύχαζον καὶ ἡ νοσοκόμος ἀπουσίαζε, μία μικρὰ

φωνὴ ἠκούσθη ψάλλουσα. Καὶ μετὰ τὸν ὕμνον ἐπηχο-
λούθησε μικρὰ τις σιωπῇ, καὶ δὲν ἠκούετο τίποτε ἄλ-
λο, ἢ ὁ κτύπος τοῦ ὠρολογίου, ὅτε καὶ πάλιν ἤρχισε
νὰ ψάλλῃ. Ὁ ὕμνος ἐτελείωσεν, ἡ νοσοκόμος ἐπέστρε-
ψε, καὶ σταθεῖσα παρὰ τὴν κλίνην τῆς μικρᾶς ἀσθε-
νοῦς, παρετήρησεν αὐτήν, ἀλλ' ἦτο ἤδη νεκρὰ τὸ
πνεῦμα τῆς ἦτο εἰς τὸν οὐρανόν. Ἐσώθη ὑπὸ τοῦ
φίλου τῶν ἁμαρτωλῶν, ἐπῆγε διὰ νὰ εἶναι μετ' αὐ-
τοῦ εἰς τὴν ἔνδοξον αὐτοῦ κατοικίαν διὰ παντός.

Ἐν Westminster εἰς κόων λυσσῶν, ἐζηξεν ἕν
παιδίον ἡλικίας ὀκτώ ἐτῶν, καὶ ἀπέθανεν ἐξ ὑδροφ-
θίας. Ὁρφανὸς πατὴρ, ρακένδυτος καὶ πτωχὸς, ἠγάπα
ἀκόμη ἐν αὐτῇ τῇ καταστάσει τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἦτο
εὐτυχής. Παρὰ τὴν κλίνην του Ἰωτατο ὁ ἱατρὸς, ὅστις
φιθυρῖζον, εἶπεν εἰς τὴν ἀνήσυχον μητέρα του «φο-
βοῦμαι, ὁ υἱὸς σας δὲν δύναται νὰ ζῆσῃ ἐπὶ πολὺ ἀ-
κόμη». Λιπόθυμος ὁ μικρὸς ἀσθενής, καθὼς αὐτοὶ συν-
ωμίλουν, ἤκουσε μερικὰς λέξεις καὶ ἀμέσως ἀπήτη-
σιν· «χαίρω, διότι ἀκούω τοῦτο». Διὰ τὴν ἀγαπημένον
μου παιδίον; ἠρώτησεν ὁ ἱατρὸς. Καὶ μὲ γλυκύτατον
μεϊδίμα ὁ μικρὸς ἀπήτησεν. «Διότι θὰ μεταβῶ εἰς
τὴν οἰκίαν μου» Ἐπὶ τινὰ χρόνον συνδιελέγετο μὲ τὸν
διδάσκαλόν του περὶ τῆς εὐτυχοῦς κατοικίας, τὴν ὁ-
ποῖαν ὁ Χριστὸς ὑπέσχετο νὰ προετοιμάσῃ διὰ τοὺς ἀ-
γαπῶντας αὐτόν. Καὶ φιλοστόργως ἀποχαιρετήσας τοὺς
φίλους του, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ—ὑπέσχετο εἰς τὸν οὐ-
ρανὸν του.

Ὁ Θεὸς εὐαρεστεῖται νὰ σώσῃ τοὺς νέους, καὶ
ἐν συγκρίσει δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι πολλοὶ ὄλλοι ἐν
προβηλικαῖα ἡλικίᾳ δέχονται τὸν Ἰησοῦν. Ὁ νοῦς
συσκοτίζεται, ἡ καρδία σκληρύνεται, ἡ συνείδησις ἀμ-

* Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑποδ' Γ. Κ. Γ. Ἀθῆναι
(Συνέχεια ἐκ τοῦ 80—81 φύλλου)

βλύνεται, και η σωτηρία εινε δύσκολος εις την γεροντι κην ηλικίαν· αλλά δεν συμβαίνει το αυτό κατά την νεανικήν

Εισθε νέος; Ο Ίησους ήλθε να σας σώση.

Εισθε γέρον; Ο Ίησους ήλθε να σας σώση επίσης. Δύναται και θα σας σώση από αυτό το κατώφλιον της αιωνιότητος, εάν ελπίζετε εις αυτόν. Δεν σώζει μόνον τους νέους αλλά και τους γέροντας, ακόμη και λευκοτριχες άμπαρτωλοι θέλουσιν εύρει εν αυτώ πληρη και τελειαν σωτηρίαν. «**Οθεν δύναται να σώξη έντελώς τους προσερχομένους εις τον Θεόν**» (Έβρ. ζ'. 25) «**Εάν όμολογήση δια του στόματός σου τον Κύριον Ίησουν, και πιστεύση εν τη καρδία σου ότι ο Θεός άείστησεν αυτόν εκ νεκρών, θέλει σωθη**» (Ρωμ. ι'. 9).

Εισθε πλούσιος; Έχετε ανάγκη του έλέους του και δύναται να σας σώση. «**Επειδή δεν είναι διαφορά τουδίου τε και Έλληνος, διότι ο αυτός Κύριος είναι πάντων, πλούσιος προς πάντας τους επικλουμένους Αυτόν. Διότι πώς όστις επικαλεσθή το όνομα του Κυρίου θέλει σωθη**» (Ρωμαίους ι'. 12-13)

Εισθε πτωχός; Δύναται να σας σώση. Η πτωχεία σας δεν είναι έμποδιον δια την σωτηρίαν σας, αλλά μάλλον συνεργός δια ταύτην. Εις τους πτωχούς έμφαντικώς το Έδγγελιον κηρύττεται.

Έχετε ήθικας αρχές; Έχετε ανάγκη σωτηρίας τόσο, όσον και ο άχειρότερος και μικρότερος εις τον κόσμο. «**Δεν υπάρχει τις πρώτων αγαθών. Δεν υπάρχει ούδ' εις**» (Ρωμ. γ'. 12). Η φαντασιώδης δικαιοσύνη σας εινε άνωφελης ένώπιον του Κυρίου, όμοιάζει ως ρυπαρόν ράκος. Η τακτική σας παρουσία εις τους τόπους της λατρείας, ή εκ μέρους σας εκτέλεισι δλων των ήθικων καθηκόντων σας, κεχωρισμένη από την πίστιν προς τον Ίησουν, είναι άνωφελης και ουδέποτε δύναται να σώση την ψυχην σας. «**Εάν τις δεν αγαπά τον Κύριον Ίησουν Χριστόν, ως είναι εις αυτόν άνάθεμα**» (Α. Κοριν. ιστ'. 22) Μόνον ο Ίησους δύναται να σας σώση.

Εις έν χωρίον των Δυτικών Πολιτειών, εζη μια μικρά κόρη, ή όποια ειχε δεχθή τον Ίησουν, Σωτήρα της. Η ειδησις της επιστροφής της πολύ γρήγορα μετεδόθη καθ' έλλην την χώραν. Μίαν ήμέραν φίλος τις του πατρός της προσεκληθή παρ' αυτώ και ειπεν· «**εινε τελεία μωρία δια σας μικρά μου κόρη το να νομίσσητε ότι επεστράφητε από την άμαρτίαν προς τον Χριστόν**». «**Εισθε πάντοτε εις μικρός άγγελος. Δεν πιστεύω ότι ή θρησκεία σας δύναται να σας προσθέση τι καλλίτερον, άφ' ου έχετε τόσα πολλά προτερήματα. Εάν ο Δάν Hunter τώρα, ήδύνατο να επιστρέψη και να γίνη Χριστιανός, τότε θα πιστεύω»** (διότι ο Δάν έθεωρείτο ο χειριστος της χώρας εκείνης άνθρωπος). Η μικρά Άννα (ούτως ώνομάζετο) ήκουσε την συνομιλίαν και αισθήματα οίκτου και συμπαθείας ήγγέρθησαν εις την καρδίαν της δια τον πτωχόν Δάν.

Εγνώριζεν αυτόν ως τον χειριστον και άνήθικον χαρακτήρα. Όθουμένη υπό της αγάπης δ' ά την ψυχην του, μετέβη εις την έλεεινήν κατοικίαν του και ήρχισε να έμιλή προς αυτόν με τρυφερότητα περι του έργου του Χριστού και της αγάπης του Θεού προς τους άμαρτωλους. Κατόπιν αναφέρουσα εις αυτόν τα περι της επιστροφής της ήρώτησεν αυτόν εάν δεν ήτο άμαρτωλός και δεν ειχεν ανάγκην του Αυτού Σωτήρος, (τον όποιον αυτή εύρηκεν. Η καρδιά του πτωχού Δάν ήρχισε να συγκινηται, έκλαυσε, έγονυπέτησε και έφώναξε· «**Κύριε, έλέησον τον χειριστον των άμαρτωλών**». Ο Θεός ήκουσε την σοδαράν αυτήν φωνήν της μετανοίας και ή Άννα αφήκε τον γέροντα Δάν, εύχαριστούσα τον Θεόν, διότι το έλεος του δύναται να σώση και τους πλέον άμαρτωλους, ως ο γέρον. Και ή μόνη άπασχόλησις του Δάν τώρα, ή·ο να διηγηται την ιστορίαν της αγάπης του Θεού: Έλεγε «**Είναι αυτό το Έδγγελιον το όποιον ηλόγησε την μικράν Άνναν. Δεν νομίζετε ότι δυνατόν να εισθε, τόσο άμαρτωλοι ως εγώ ήμην!** Άλλά ο Αυτός Θεός όστις έλαβε τα μικρά παιδία εις τος χειράς του και τα ηλόγησε, σώζει και δίχεται και τον χειριστον τον άμαρτωλόν.

Είναι αλήθεια· «**Τόν έρχόμενον προς με δεν θέλω εκβάλλε έξω**».

Εισθε άχειρός και ο πρώτος των άμαρτωλών; Υπάρχει έλεος δια σας. Ο Χριστός δύναται και θα σας σώση εάν μόνον πιστεύσητε εις Αυτόν. Ουδέμια ανάγκη άπογώσεως, έφ' όσον υπάρχει ή πρόσλησις «**Και το Πνεύμα και ή νόμφη λέγουσιν ΕΛΘΕ**» «**Και ο ακούων ως εΐπη ε λ θ ε - και όστις θέλει ως λάβη το ύδωρ της ζωής δωρεάν**». (Άποκ. κβ'. 17) «**As έγνωταίλη ο άσεβής την όπιδν αυτού, και ο άδικος τος βουλάς αυτού και ως επιστρέψη προς τον Κύριον και θέλει έλεήση αυτόν και πός τον Θεόν ήμών, διότι αυτός θέλει συχωρήση άφθόνως**» (Ησαίας νσ' 7)

Άγαπητέ μοι φίλε, μη άπελπίζεσθε· υπάρχει άκόμη έλπις δια σας, διότι «**το αίμα του Ίησου Χριστού του Ρίου Αυτού καθαρίζει ημάς από πάσης άμαρτίας**» (Α. Ιωάν. α' 7)

Εισθε πόρνος, ελάσφημος, ψεύστης, μέθυσοσ, έσωτος, ο όποιος κατελυπήσατε την μητέρα σας και έφέρατε εις τον τάφον τον γέροντα πατέρα σας από την λύπην; Άκόμη δύνασθε να συχωρηθητε. Δυνατόν να έχητε ζήση την μάλλον ένοχον ζωην, την όποιαν ουδεις έζησε, εις άποστάτης και ήμαρτήσατε κατά τον πλέον δεινότερον τρόπον, δεν υπάρχει ουδέ έν έδάφειον εις τον Λόγον του Κυρίου, όμιλουν περι τινος έξαιρέσεως· «**Τόν έρχόμενον προς με δεν θέλω εκβάλλε έξω**» (Ιωάν σι' 37).

Πολλοι εκ των χειριστων χαρακτήρων ετινές ποτε έζησαν επί της γής είναι εις τους ουρανούς, λουσθέντες εις την άνεωγμένην πηγην του οίκου Δαυιδ... δια την άμαρτίαν και δια την άκαθαρσίαν» (Ζαχαρ. ιγ'. 1.)

Πολλοι οΐτινες τραγουδούντες της μέθης τα τρα

γούδια, και δμνύοντες τους τρομερούς δρκους και περιφροσντες τον Θεόν διά των βλασφημιών των, τώ:α ψάλλουν με τους σοντρώφους τω: εν ούρανο: τόν υμνον της άπολυτρώσεως, «εις τόν άγαπήσαντα ήμας, και λούσαντα ήμας από των άμαρτιών ήμών με τό σέμα αύτου και όστις έκαμεν ήμας βασιλε:ς και ιερε:ς εις τόν Θεόν και Πατέρα Αυτου, εις αύτόν έστω ή τίξια και τό κράτος εις τους αιώνας των αιώνων» (Αποκ. α' 5-6). Υπάρχει θείσι, πτωχε άμαρτωλ: εν ούρανω διά σάς. Υπάρχει εν τη καρδια του Πατρός σας, άγάπη δ: άσας: δέν θα σας εκδιώξη.

Θέλει να σας σώση άκριβώς τώρα. Όχι μόνον τους δυναμένους να σωθώσι, αλλά θέλει δπως σωθίτε και σε:ς. Ό Κύριος «μακροθυμει εις ήμας, μή θέλων να άπολεσθώσι τίνες, αλλά πάντες να έλθωσι εις μετάνοιαν». «Όστις θέλει να σωθώσι πάντες σί άνθρωποι, και να έλθωσι εις επένγωσιν της άληθείας» [Α. Τιμοθέου 6'. 4).

«Ίδού έσταμαι εις την θύραν και κρούω» εάν τίς άκούση της φωνής μου και άνοιξη την θύραν, θέλω εισέλθει προς αύτόν, και θέλω δειπνήσει μετ' αύτου και αύτός μετ' έμεν» (Αποκ. γ' 20) «θα ενόμιζον», ειπεν ό μικρός Willie, εις την επισκεφθείσαν αύτόν εις τόν νοσοκομειον κυρία, «δτι, εάν ό Χριστός απέθανεν ύπερ ήμών, άσφαλώς θέλει να μάς σώση.» Θέλει να μάς σώση. Δι' αύτόν τόν σκοπόν έδωκεν εις ήμας τόν Λόγον του, τόν άγωνα του Πνεύματος του, διά να ήμεθα Χριστιανοί φίλοι, ευσεδε:ς γονε:ς. Ηγχισε κατά ποικίλους τρόπους την καρδιαν σας διά να τόν δεχθίτε. Έπι πολλά έτη έκραυε την θύραν της καρδιας σας, άκόμη και τώρα αύτην την στιγμήν, περιμένει να τόν δεχθίτε. Θά τόν άφήσητε να εισέλθη; Δύνασθε να άρνησθε αύτόν πλέον;

Ένθυμήθητε, εάν δέν εισθε σεσωσμένοι, τό λαθος θα είναι ιδόν σας. Δέν εισθε άπλώς μι: μηχανή, αλλά εισθε εν ήθικόν και έλευθερον στοιχειον. Ό Θεός συγκατετεθη να διαδικασθί μεζδ σας. «Έλθετε τώρα και άς διαδικασθώμεν, λέγει ό Κύριος: εάν άί άμαρτίαι σας είναι έρωθραι ως τό κόκκινον θέλουσι γίνη λευκα: ως ή χιών, εάν είναι έρωθραι ως τό πορφυρόν θέλουσι γίνη ως λευκόν μαλλιον. Έθεσεν ενώπιόν σας την ζωήν και τόν θάνατον, την εύλογίαν και την κατάραν, και εισθε έλευθερος να άποφασίσητε περι της έκλογής. «Έδικλέξατε σήμερον ποθόν θέλετε να λατρεύητε» (Ίωάν. κδ' 15) «Έως ποτε χωλαίνετε μεταξδ δύο φρονημάτων;» (Α. Βασιλ. ιη' 21). «Σήμερον εάν άκούσητε της φωνής μου μή σκληρώητε την καρδιάν σας» (Έβρ. γ'. 7-8).

Ό κ. J. Hunt, διά του όποιου τό έργον του Κυρίου τοσοτον ηλόγηθη μεταξδ των ανθρωποφάγων δτε ήτο 60 περίπου έτών κατελήφθη υπό πυρετου, ώστε να άπειληθί διά του μοιραίου θανάτου. Η σκέψις

του θανάτου τόν άπησχόλει με την θαθεϊαν συνάλοθισιν της καταδίκης διά την παράβασιν των ιερών του ύποσχέσεων. Αναφερόμενος, μετά έτη, εις ουτήν την εποχήν έλεγεν. «Ενόμιζον δτι δέν ήτο ανάγκη να ύποσχεθδ εις τόν Θεόν δτι ήθελον ύπηρετήσαι Αυτόν, εάν πρώτος αύτός δέν με πρόωριζε διά το ούτον σκοπόν καθως: πολλάκις ειχον κάμη τοιαύτας ύποσχέσεις και τας όποιας παρέβην». Και έδόθη εις έμε ή μόνη δέξοδος, να άρχισω να ύπηρετδ τόν Κύριον, αναλόγως του φωτός τό όποιον ειχον, και πεσών επί των γονάτων μου ήραχισα να προσεύχωμαι. Μετά την προσευχήν άνέγνωσα την Βίβλον μου με ένδιαφέρον, άρχισας από τό 6 δλιον της Αποκαλύψεως, τό όποιον σημαντικώς επέδρασεν επ' έμε, αν και όλγα τινά ήγήνησα εις ζωαν άνέγωσα δίδτι δέν ειχον κανένα εδηγόν. Τό φάσμα της καταδίκης άφηνίσθη και επέφερε την ώρμανσιν της άληθο:ς επιστροφής και μονίμου μεταβολής της καρδιας.

Διατι θα άπολεσθίτε; Διατι να μην ήσθε σεσωσμένοι; Μή κάμητε μηδεμίαν ύπόσχεσιν διά τό μέλλον, αλλά άρχισατε τώρα, άρχισατε αύτην την στιγμήν, να ύπηρετήσητε τόν Κυριον κατά τό φως τό όποιον έχετε, προσευχηθίτε σταθερώς διά να λάβητε τό Πνεύμα τό Άγιον, και θα εισθε αιώνίως εδγνώμονες.

Θέλετε να ήσθε σεσωσμένοι; Δύνασθε να λέγητε δτι δέν δύναμαι να σώσω έμαυτόν. Άλήθεια είναι δτι δέν δύνασθε, άλλ' ό Ίησους δύναται και θέλει μόνον έλπίσατε επ' Αυτόν. «Ηκουσα τινάς να λέγωσι, «οί Αυτός ό Χριστός θα με σώση»!! ύποδηλοφντες την άνεπιθυμίαν του...να σώξη. Ϋ'Οπιστον λάθησθι! Και δέν είναι τοδτο άνεπιθυμία του Ίησού, είναι ιδόν μας. «Ηλλήν δέν θέλετε να έλθητε προς έμε, δια να έχητε ζωήν». [Ίωάν. ε' 40] «Ίδού ό Άμνός του Θεου ό αίρων την άμαρτίαν του κόσμου» (Ίωάν. α' 29).

Δέν λέγετε δτι ή πίστις είναι δωρόν Θεου; Και άληθώς είναι. Άλλά ό Θεός θα σας δώση εάν ζητήσητε αύτην. Εάν ζητήσητε παρ' Αυτου και ειλικρινώς κάμητε την προσπάθειαν, ό Θεός θέλει σας δώση την δύναμιν της πιστεως. «Και αύτη είναι ή έντολή Αυτου, τό να πιστεύωμεν εις τό όνομα του Υιου Αυτου Ίησου Χριστου» (Α. Ίωάν. γ' 23).

«Πίστευσον εις τόν Ίησούν και θέλεις σωθί» (Πράξεις ιστ' 31). Ουδέποτε δίδει εις ήμας έντολήν, εις την όποιαν δέν δύναμεθα να ύπακούσωμεν, ούτε μάς λέγει να κάμωμέν τι, τό όποιον άδυνατοφμεν να κάμωμεν ή σκέψις αύτη είναι άσεβής! Εάν δέν εσώθητε, καθ' όλην την αιωνιότητα οι κατωτέρω λόγοι θελουσι κάμη την κατάλληλον νόξιν εις την συνείδησιν σας «Ησασάκις ήθέλησα να σας συνάξω!...και δέν ήθελήσατε» [Λουκ: ιγ'. 34]. «Έπειδή έγώ έκραξον και σε:ς δέν ύπηκούσατε: έξέτεινον την χειρά μου και ουδε:ς προσεέχεν: αλλά κατεφρονε:τε πά-

σας τὰς συμβουλὰς μου, καὶ τοὺς ἐλέγχους μου δὲν ἐδέχεσθε· διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ θέλω ἐπιγελάσαι εἰς τὸν ὀλεθρὸν σας, ὅτι καταχαρῆ ὅταν ἐπέλθῃ ὁ φόβος σας» (Παρ. α' 24-26).

(*Ακολουθεῖ)

ΕΙΡΗΝΗ

Εἶναι ἀληθές, ὅτι κατὰ τοὺς τελευταίους καιροὺς γίνεται μίξις θόρυβος ἀπὸ σύμπαντα τὸν πεπολιτισμένον κόσμον περὶ εἰρήνης παγκοσμίου, Πανευρώπης καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἡ εἰρηνευτική αὕτη καὶ συμφιλιωτική κίνησις, οὕσα γέννημα τῆς μεταπολεμικῆς κυρίως περιόδου, ἐν τῇ ἧκοιὰ τὰ πάντα συμφύρονται πρὸς ἄλληλα ἀνευ συγκεκριμένων καταστάσεων, καὶ ἐν τῇ ἧκοιὰ ἐπικρατοῦσι ἀκαθόριστοι ἄξιαι καὶ πάσεις, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὕψις, οὐδὲ δυναμένη νὰ ἐπιφέρῃ ἀποτελέσματα σκόρπα, ὠφέλιμα καὶ ὀριστικά.

Εἶναι παρατηρητέον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἔθνων, ὅτι μόνον αἱ ἰδέαι, αἱ ἧκοιαι προέρχονται ἐξ εἰλικρινοῦς προσηλωσεως εἰς ὀρισμένους ἀρχὰς ἀνωτέρας ἀξίας, καὶ εἰς τὰς ἧκοιαι πιστεύουσιν ταῦτα στερεῶς καὶ ἀνευ οὐδεμιᾶς ὑστεροβουλίας ἀκολουθοῦντος συμφέροντος, μόνον αἱ ἰδέαι αὗται εἶναι ἱκαναὶ νὰ κινήσουν εἰς ἐπιδίωξιν καὶ ἐπιτυχίαν ὕψηλων σκοπῶν.

Ὅπως ἐν ἄτομον τὸ ἧκοιαι διεπύεται ἀπὸ ἧκοιαι ἀρχῆς, προκείμενου περὶ μίξις πράξεως, θὰ ἐκτελέσῃ ταύτην τότε μόνον, ὅταν εὐρίσκειται εἰς συμφωνίαν μὲ τὰς ἀρχὰς του, οὕτω δὲν νὰ συμβαίη καὶ διὰ τὰς κοινωνίας καὶ τὰ ἔθνη περὶ ζητημάτων ἐναγομένων οὐχὶ εἰς πολιτικῆς φύσεως γεγονότα, ἀλλ' εἰς ἀξίας ἐχούσας καθαρῶς ἧκοιαι καὶ ἀνθρωπιστικῆν προέλευσιν. Πρέπει, δηλαδὴ, ἡ περὶ τοῦ δυνατοῦ ἐσχηματισμένη γνώμη, περὶ προμοίου ζητήματος, νὰ συνοδεύηται καὶ ἀπὸ τὴν σταθερὰν περὶ τῆς ὀρθότητος καὶ τοῦ ὠφελίμου (ἐὰν ὑπάρχῃ τοιοῦτον) τῆς ἐλότητος πεποιθησιν. Διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν ὁμοίως ἐρωτώμεν ποῖος ἐκ τῶν ἐνδιαφερομένων σήμερον διὰ τὴν περίφημον εἰρήνην πιστεύει εἰς αὐτὴν καὶ διατί;

Καὶ ὅταν μὲν ἀφορᾷ τὴν πρώτην ἐρώτησιν δυνάμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιφυλάξεως, ἀφοῦ ἄλλως τε τὰ πράγματα ὁμιλοῦν, ὅτι μόνον οἱ κατέχοντες ὅσα δὲν τοὺς ἀνήκουσιν, εἶναι ἐννοικῶς δικταταίμοι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης. Οἱ ἄλλοι δέ, τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν ποιούμενοι, ἀκολουθοῦσι τούτους, μὲ τὴν ὑστεροβουλίαν τῆς ἐν καιρῷ δικταταίμοις τῶν ἀπολεσθέντων. Ἀλλὰ καὶ οἱ πρῶτοι δὲν πιστεύουσιν εἰς τὴν εἰρήνην, διότι οὐδεμίαν θυσίαν ὕλικὴν κάμνουσιν χάριν αὐτῆς, ἐνῶ γνωρίζομεν ὅτι ἡ πίστις εἰς ὀρισμένην ἰδέαν εὐκόλως συνεπάγεται καὶ θυσίας, ἐὰν αὗται εἶναι ἀναγκαῖαι. Τούναντίον ἐνῶ ὁμιλοῦσιν ὅσον οὐδέποτε

ἄλλοτε περὶ εἰρήνης καὶ ἀφοπλισμοῦ, συγχρόνως ὀπλιζονται ἀμιλλώμενοι πρὸς ἀλλήλους μὲ ζῆλον καὶ ταχύτητα πρωτοφανῆ. Ποῦ λοιπὸν ἡ ἱερολογία; Ἀλλὰ διατί ἄρα γε ἐπιθυμοῦσιν ταύτην; Μήπως ἐνδιαφερόμενοι περὶ τῶν ἀδυνάτων;

Ἄς μὴ ἀπατώμεθα! ὁ φόβος περὶ μίξις μελλούσης συρράξεως, τῆς ἧκοιαι τὰ ἀποτελέσματα εἶναι ἄριστα καὶ ἄθλα, εἶνε ἐκεῖνος ὅστις παρακινεῖ αὐτοὺς εἰς τὴν κατοχύρωσιν τῶν κακτημένων διὰ μίξις ἀνθρωπιστικῆς εἰρήνης. Εἰρήνη! τὸ μόνον μέσον διὰ τοῦ ἧκοιαι ὅλ' μεγαλοφυΐας, ἡ ἀνθρωπότης.

Ἡμεῖς δὲν πιστεύομεν ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι ἀπαραίτητος, καὶ τοῦτο, διότι μόνον ἡ ἀγάπη εἶναι ἐκεῖνη ἡ ἧκοιαι ἐξοικονομεῖ τὰ ἀνοικονόμητα, ἅτινα κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν, ἐπιφέρουσι τὸν πόλεμον.

Τὰ εἰρηνευτικὰ ὅμως συνέδρια καὶ ἔλη ἡ ἄλλη κίνησις ἐκ τῶν προτέρων εἶναι καταδικασμένα νὰ μείνουν μόνον ἰδέαι ὕψηλαί καὶ ὠραῖαι, οὐδέποτε ὁμοίως νὰ πραγματοποιηθοῦν, ἐφόσον δὲν στηρίζονται ἐπὶ βλάπτει ἧκοιαι, ἐπὶ ἧκοιαι ἀρχῶν, ἐνὶ λόγῳ ἐφόσον δὲν προέρχονται ἐκ τῶν ἔσω.

Εἶναι ἐκτός πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι τὰ μεγάλα καὶ ὕψηλα σχέδια πραγματοποιοῦνται ὁμαλῶς καὶ εὐκόλως τότε μόνον, ὅταν αἱ κοινωνία καὶ τὰ ἔθνη εἶναι κατὰλήλως προπαρασκευασμένα διὰ ταῦτα, τότε, ὅταν ἀρχίτῃ ἡ προπαρασκευαῖα ἐκ τῶν ἔσω, τότε, ὅταν οὐχὶ τὰ ἐπὶ μέρους συμφέροντα, ἀλλὰ τὸ γενικὸν καλόν, τὸ ἧκοιαι ὑπεροχέουσιν οὐχὶ οἰκονομικαὶ ἡ ἄλλαι παρόμοιαι ἀνάγκαι, ἀλλ' αὐτὴ ἡ κοινὴ συνειδήσις ὡς τοιοῦτον, εἶναι ἡ κινήτῃρις δύναμις. Βεβαίως οὐδεμίαν διάθεσιν ἔχομεν, οὐδὲ εἶμεθα εἰς θέσιν νὰ ἐλέγξωμεν τὴν εἰρηνευτικὴν σύγχρονον κίνησιν, ἡ ἧκοιαι ἀπλῶς ὡς ἐνθαρρυντικὴ δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ, ἀλλὰ ἐπιθυμοῦμεν νὰ διαπιστώσωμεν μίαν ἀλήθειαν ἐκ τῆς ἧκοιαι πολλὰ τὰ καλὰ δύναται νὰ προκύβουν. Τὴν εἰρηνευτικὴν ἐποχὴν, τὴν ἧκοιαι ὀνειρευόμεθα, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτύχωμεν μὲ συνέδρια καὶ συμβάσεις, ἐὰν συγχρόνως δὲν αἰσθανώμεθα τὰ φιλόλληλα ἐκεῖνα αἰσθήματα, τὰ ἧκοιαι κηρύττει ὁ Χριστιανισμός, ἡ κατ' ἐξοχὴν ἠρωτικὴ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης, διὰ τῶν ἧκοιαι ὅλ' ὑπερηδῆσωμεν ὅλα τὰ ἐμπόδια καὶ θὰ φθάσωμεν μίαν ἡμέραν εἰς τὴν εἰρήνην τοῦ σύμπαντος κόσμου, διὰ τὴν ἧκοιαι καὶ ἡ Ἐκκλησία μας εὐχεταὶ καθ' ἐκάστην.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β. ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Φοιτ. Θεολογίας

Κηφισιά 28/10/930

Τυπογραφεῖον
«Ἐφεδρικοῦ Ἀγῶνος
Χανιά Κρήτης

ΔΙΑΔΕΞΙΣ

(Συνέχεια και τέλος)

Ὁ Ἱερεὺς εἶναι ἐκεῖνος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀξιοὶ σήμερον ἡ κοινωμία, νὰ διδῇ εἰς αὐτὴν ἐκάστοτε, τὴν κατεύθυνσιν πρὸς τὴν πρόθεσιν καὶ τὸν πολιτισμὸν, ὅτε μὲν διὰ τοῦ κηρύγματός του, ὅτε δὲ διὰ τοῦ καλοῦ αὐτοῦ παραδείγματος. Ἐνεφανίσθησαν ἐχθροὶ κατὰ τῆς πίστεως; Θέλει νὰ ἰδῇ μαχόμενον κατ' αὐτῶν ὡς κλητὸν στρατιώτην τὸν Ἱερέα. Ἐνόησεν δυστυχία; Θέλει νὰ εὕρῃ τὸν παρηγορητὴν αὐτῆς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἱερέως. Ἀνακούρησεν τέλος ἐν αὐτῇ μορῆς ὅσα ζητήματα; Θέλει νὰ ἀκούσῃ τὴν λύσιν αὐτῶν πρωτίστως παρὰ τοῦ Ἱερέως. Παντοῦ λοιπὸν καὶ πάντοτε ὁ Ἱερεὺς. Πῶς ὁμῶς νὰ ἀνταπεξέλθῃ ἀπέναντι τῶν τοσοῦτων καὶ τηλικούτων ὑποχρεώσεων ὁ σημερινὸς Ἱερεὺς μὲ τὴν ἐλαχίστην ἐκείνην μόρφωσιν τὴν ὁποῖαν ἔχει; Ἡμεῖς τοῦλάχιστον νομίζομεν ὅτι, εἰς οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν δύναται νὰ ἀνταπεξέλθῃ ἐπιτυχῶς. Δὲν θέλομεν νὰ εἰπώμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἡ θεία δύναμις, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ εἴμεθα ἀδικοί, ἀλλ' ὅτι δὲν ὑπάρχει ἡ δύναμις ἡ πνευματικὴ, δυστυχῶς δὲ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν δὲν δύναται νὰ ἐφκρυσθῇ ἐκ τῆς θέλει ἴσον μὲ τὸ δύνασθαι. Μὴ λησμονώμεν ὅτι τινὲς τῶν Ἱερέων μας δι' ἀτόχων ἐνεργειῶν των, μᾶλλον ὑποβάλλουν ἀντὶ νὰ καταπολεμοῦν τὴν θρησκευτικὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὴν δεισιδαιμονίαν, οὐχὶ δὲ βεβαίως σκοπίμως, ἀλλὰ συνεπείᾳ τῆς πικτελοῦς ἀγνοίας τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐνεργειῶν των αὐτῶν, καὶ ἡ ὁποία ἀγνοία τῶν ἀπορρέει ἐκ τῆς ἐλλιπούς των μορφώσεως.

Μεμφομένη τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν διὰ τὴν πώλησιν ὑπ' αὐτῆς τῶν ἀρέσεων, καὶ πότε; τὸν δέκατον αἰῶνα, καὶ ὅμως παρόμοιον τι συμβαίνει καὶ παρ' ἡμῶν, δυστυχῶς δὲ σήμερον, διὰ τῶν χαϊμαλιῶν καὶ φυλακταρίων καὶ πολλῶν ἄλλων τοιούτων. Περιφρονεῖ καὶ ὑποβλέπει ὁ χριστιανικὸς κόσμος τὸν κληρὸν, ἀκούομεν κατ' ἐκαστὴν νὰ λέγεται πῶς ὁμῶς νὰ μὴ συμβαίη τοῦτο, ἀφοῦ αὐτὸς οὗτος ὁ κληρὸς προπαρασκευάζει τὸ ἔδαφος καὶ διδοὶ λαβὴν εἰς τὴν περιφρόνησιν ταύτην, διὰ τῆς ἐλλιπούς του μορφώσεως; Ἄς παύσῃ λοιπὸν εἰς τὸ μέλλον ἡ στρατολογία ἀμορφῶτων κληρικῶν, καὶ ἄς ἀρχίσῃ ἡ ἐκλογὴ ἀρίτων καὶ ὑγιᾶ συγχρόνως μόρφωσιν ἐχόντων τοιούτων, καὶ ἄς εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θέλομεν ἰδῆ ἐντὸς ὀλίγου, τὴν θρησκευτικὴν ἀδιαφορίαν ἐγκυ ταλείπουςαν ἀνεπιστηρικεῖ τὰς Χριστιανικὰς συνειδήσεις. Ἐς δευτέραν προϋπόθεσιν τῆς ἐξυψώσεως τοῦ κατωτέρου κλήρου ἐθέσαμεν τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ καταστάσεως.

Ναὶ λέγομεν, ἐφ' ὅσον ὁ Ἱερεὺς δὲν μετατεθῇ ἐκ ταῦ ἐπιπέδου τοῦ ἐπίκειτο εἰς τὸ ὁποῖον σήμερον ἀτυχῶς εὕρισκεται, εἰς ἕτερον τοιοῦτον ἀνάλογον τῆς ὑψηλῆς θέσεως τὴν ὁποῖαν κατέχει, δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζομεν ποτέ ὅτι ἴδωμεν αὐτὸν ἀποκαθιστάμενον πλήρως εἰς τὴν συνειδήσιν τῆς κοινωμίας, καὶ δυνάμενον συνεπῶς νὰ ὀρθῶς ἀποτελεσματικῶς ἐν αὐτῇ. Ἀξιοῦμεν ἀπὸ τῶν Ἱερέων νὰ ἐρχεται ἀριωγὸς

πρὸς τοὺς πτωχοὺς, τοὺς πάσχοντες, τοὺς ἀδυνάτους, τοὺς ἔχοντας ὁπωσδήποτε ἀνάγκην, πῶς ὁμῶς νὰ ἱκανοποιήσῃ αὐτοὺς τὴν ἀξίωσιν μας αὐτὴν, ἀφοῦ αὐτὸς πρῶτος ἔχει ἀνάγκην περιθάλψεως καὶ ἐπισκέψεως; Θέλομεν τὸν Ἱερέα νὰ ἴσταται εἰς τὸ ὕψος του, διότι ὁ ἴσόμενος εἰς τὸ ὕψος τοῦ Ἱερέως, τιμᾶ λέγει τὴν ἐκκλησίαν, τὴν θρησκείαν, διὰ τὸ ὅμως νὰ θέλωμεν δύο πράγματα ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα, ὃν τὸ ἕτερον εἶναι, τὸ νὰ ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐλαττώσῃ αὐτὸν διαρκῶς ἐπικίτην; Δὲν θέλομεν νὰ ἀπαλλοτρώσῃ τοὺς αὐτοὺς μας τῆς εὐθύνης, οὐχ ἴσμεν ὅμως καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ εἰπώμεν μεγάλη τῆ φωνῇ, ὅτι πρωτίστως εὐθύνεται αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία ἐν τῇ στενωπῇ αὐτῆς ἐκείνῃ, ἥτις ἠδύνητο πρὸ πολλοῦ, διότι εἶχε καὶ ἔχει κωλύει τὰ μέλη, νὰ ἔχη λύσει τὸ ζήτημα αὐτὸ ἐπ' ἀγαθῶν τόσον τῆς Ἐκκλησίας ὅσον καὶ τῆς θρησκείας. Ἄς θελήσωμεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι θρησκεία μὲ Ἱερεῖς ἀγρυπνῶντες καὶ προσμετρούμενοι δὲν δύναται ποτέ νὰ ἴσταται εἰς τὸ σημεῖον ἐκείνο εἰς τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται νὰ ἴσταται, ἐπίσης δὲ ἄς ἀκρῶσμεν τὴν εὐχὴν ὅπως, ἴδωμεν ταχέως ἀμφότερα ταῦτα διορθούμενα βέβαιοι ὄντες, ὅτι ἡ μία διορθώσις θὰ ἐπιφέρει κατ' ἀνάγκην καὶ τὴν ἕτεραν τοιαύτην τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας.

Δ.

Αὗται εἶναι καθ' ἡμᾶς αἱ κυριόταται αἰτίαι τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας τῆς ἐποχῆς ἡμῶν εἶναι προκαταλήψεις περὶ Χριστιανισμοῦ, ἄνευ βίας, αἰτίνας κατὰ μικρὸν θέλομεν ἐκλείπει, καὶ τότε θέλει ἐπέλθῃ ἡ ποθυμένη συνειδητικὴ τῆς νεωτέρας κοινωμίας πρὸς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν ἡ θρησκευτικὴ ἀδιαφορία θέλει ἐκλείπει, ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν θέλει ἐπανέλθῃ, καὶ μετ' αὐτῆς θέλει συνεπανέλθῃ εἰς τὴν κοινωμίαν τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἡ ἠθικὴ δύναμις, ἡ ὁμολογουμένως ἐξαποθνήσκουσα. Καὶ τώρα ἀπευθυνόμενοι πρὸς τοὺς ἡμετέρους κληρικοὺς, προτρέπομεν αὐτοὺς νὰ πράξωσι καὶ αὐτοὶ πᾶν τὸ δυνατόν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Καὶ ἡ Ἑλλάς, ὅπως ἀπασα ἡ Εὐρώπη, πάσχει ἐκ θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας.

Οἱ καὶ ἡμῶν, οἵτινες ἄλλοτε ἦσαν πλήρεις, εἶναι σὴ μερὸν κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ κατὰ πάσας γενικῶς τὰς ἑορτάς κενοί. Τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντα ἀπληροῦνται παρ' ἡμῶν ἄνευ ζήλου, καὶ μόνον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ τύπον καὶ ἐκ συνήθειας. Αἱ θρησκευτικαὶ πανηγύρεις καὶ τὰ θρησκευτικὰ ἐν γένει ἔθιμα, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀρχίζουσι νὰ τηρῶνται ψυχρῶς, ἢ καὶ νὰ ἐκλείψωσι. Μετὰ τῆς θρησκευτικῆς δὲ ταύτης καταπτώσεως συνδέεται καὶ ἡ ἠθικὴ κατάπτωσις τῆς ἡμετέρας ἐλληνικῆς κοινωμίας. Τὸ ἐν τῶν φαινομένων τούτων εἶναι ἀλληλένδετον μετὰ τοῦ ἕτερου. Ἡ πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβεια ἐψυχράνθη ἢ δικαιοσύνη ἤρξαστο νὰ ἐκλείπῃ τὰ ἀδικήματα, οἱ φόνοι, αἱ κλοπαί, αἱ προσβολαὶ τῆς τιμῆς, αἱ ψευδορκίαι, αἱ ὑβρεῖς πολλαπλασιάζονται ὡς ἡμέραι. Ἡ φιλανθρωπία καὶ παρ' ἡμῶν ἔχει καταπίσει ἤδη εἰς ἀπλὴν ἐπίδειξιν. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ πατριωτισμὸς ὑπολείπεται ὁμολογουμένως τοῦ πατριωτισμοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν. Ἡ

ἐξωχρῶσαις ἐν γένει αὐξάνει, ἐνῶ κατὰ τὰ ἄλλα προοδεύομεν, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῆ, ὅτι ὁσημέραι τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος πολιτίζεται ἐν μᾶλλον ἀπόδειξις δὲ τραγωδία τῶν πράγματων εἶναι, ὅτι αἱ γνώσεις ἠυξήθησαν, τὰ φῶτα ἐπολλαπλασιάσθησαν, οἱ τρόποι τοῦ φέρεσθαι ἔγιναν λεπρότεροι, καὶ ἡ περὶ τὸν εἶον εὐχέρεια ἐτελειοποιήθη. Πόσον θαυμάσιον θὰ ἦτο, ἂν ἡ Ἑλλάς μετὰ τῶν ἄλλων αὐτῆς-προόδων ἀνυψούτο ἀναλόγως καὶ ἠθικῶς, ἀντὶ νὰ ἐλαττωταί! Εἰς ὑμᾶς, ὡ Ἕλληνας κληρικοί, ἀπόκειται νὰ ἐνισχύσῃτε ἐν τῷ ἔθνεϊ τὸ θερηκευτικὸν αἰσθημα, καὶ μετ' αὐτοῦ τὸ ἠθικόν. Ὑμεῖς πρὸ παντὸς ἔχετε τὸν ὑψηλὸν προσρισμὸν, νὰ ἐνεργήσῃτε τὴν θερηκευτικὴν καὶ ἠθικὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, ἀνευ τῆς ὁποίας πᾶσα ἄλλη πρόοδος, καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ ἐλευθερίᾳ, καὶ ἐν ταῖς ἐπιστήμασι, καὶ ἐν τῷ τρόπῳ ἐν γένει τοῦ εἶου, οὔτε εἶναι ἀσφαλὲς καὶ στερεόν. Ἴνα ὁμοῦ ἐπιφέρῃτε τὴν ἀναγέννησιν ταύτην, εἶον πρῶτον νὰ ἀποκτήσῃτε τὴν θεούσαν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν. Ὁ κληρικὸς σήμερον δὲν ἴσκει, ὡς εἴπομεν καὶ ἀνωτέρω, νὰ γνωρίξῃ ὀλίγα γράμματα, ὅπως ἄλλοτε ὅτε τὸ ἔθνος ἦτο ἐν τῇ ἀμθηρίᾳ.

Ὁ κληρικὸς σήμερον πρέπει νὰ κήρυξαι πάντα τὰ φῶτα τῆς ἐπιστήμης, νὰ εἶναι κάτοχος τῶν γνώσεων τῆς ἐποχῆς, ἵνα ἐννοῇ τὰς θερηκευτικὰς ἀνάγκας τῶν νῦν ἀνθρώπων καὶ δύνῃται νὰ διδάξῃ αὐτοὺς ἐπιτυχῶς. Ἐχετε ὡς παραδείγματα τοὺς ἀρχαίους διδασκάλους τοῦ Γένους, τοὺς μεγάλους ἐκείνους κληρικούς, οἵτινες ἀναφέρθησαν περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐπανκατάσεως, καὶ οἵτινες ἐδόξασαν τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν, τὸν Γαζῆν, τὸν Φαρμακίδην, τὸν Βάμβαν καὶ τὴν ἄλλην χορείαν τῶν σοφῶν κληρικῶν τῆς τότε ἐποχῆς. Ἐξοκλοῦθε ἐμπρόθετος πιστοὶ εἰς τὰς παραδόσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ κλήρου, καὶ δεικνύετε πάντοτε τὴν αὐτὴν εὐλάβειαν τὴν ὁποίαν ἐδειξεν ὁ ἐλληνικὸς κληρὸς, πρὸς τὸ κράτος καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καθὼς καὶ πρὸς τὰς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ. Ἀποδίδετε πάντοτε ἐκ τῶν Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Μὴ φοβεῖσθε τὰς ἐλευθερίας, μὴ φοβεῖσθε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου καὶ τῆς ἐπιστήμης. Ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ μόνον δύναται νὰ προοδεύσῃ τὰ ἔθνη. Ἐχεῖ δεδαίως τοὺς κλονισμοὺς τῆς ἡ ἐλευθερίας καὶ τὰς τραχίας τῆς, ἀλλὰ τὰ κακὰ ταῦτα εἶναι μηδὲν ἀπέναντι τῶν μεγάλων ἀγαθῶν, ἅτινα φέρει. Τὰ Ἀσκανά κράτη, τὰ ἀνευ ἐλευθερίας ὄντα, ζῶσιν εἶον ἡσυχον καὶ ἀθύρῳν, ἀλλ' ἡ ἡσυχία αὕτη εἶναι ἡ ἡσυχία τῆς ἐλλείψεως τῆς ζωῆς, ἡ ἡσυχία τοῦ νεκροταφείου. Τὰ ἔθνη ἐκείνα εἶναι καταδικασμένα εἰς θάνατον, εἰς αἰώνιον στασιμότητα.

Μὴ κηρυχθῆτε λοιπὸν ποτὲ κατὰ τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, διότι θὰ κηρυχθῆτε κατὰ τοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς ἡμῶν, καὶ θὰ ματαιωπονήσῃτε, θὰ καταστήσῃτε δὲ μόνον ὑποπετον τὴν διδασκαλίαν σας. Ἀφήσατε κατὰ μέρος τὴν πολεμικὴν, καὶ κηρύττετε συμφῶνως πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ πρὸς τὰς προόδους τῆς ἐποχῆς ἡμῶν. Ὑψώσατε τέλος τὴν λατρείαν καὶ καταστήσατε αὐτὴν ἀνταξίαν τῆς ἐποχῆς ἡμῶν.

Πράξατε πάντα ταῦτα, καὶ θὰ δυνηθῆτε νὰ σώσῃτε τὴν κοινωνίαν ἡμῶν ἀπὸ τῆς θερηκευτικῆς ἀδιαφορίας, ἣτις κατέλαβε αὐτήν, καὶ νὰ κρατῶντε αὐτὴν ἠθικῶς.

Ταῦτα πάντα εὐχομαι ἀπὸ ψυχῆς πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Γένοιτο.

Ἐν Βάρῳ τῇ 26 Μαρτίου 1930

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΛΩΝΑΡΗΣ

π. Θ.—καθηγητῆς

ΜΕΛΕΤΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ

ΦΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΚΙΑΝ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ 80—81 φύλλον)

Ὁ Ἰησοῦς κρατεῖ, ὡς κυρίαρχος τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον. Τρομερὰ ἐξουσία, πρὸ τῆς ὁποίας ὑποτάσσεται πᾶσα δισποτεία καὶ πᾶσα δύναμις οὐρανια, ἐπίγειος καὶ καταχθονία! Καὶ ὁμοῦ πόσοι ἐκ τῶν θνητῶν γνωρίζουν, ὅτι ὁ μέγας ἐξουσιαστής παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ φθαροῦ ἀνθρώπου τὴν ἰδίαν ἐξουσίαν; «Ἰδοὺ, Αὐτὸς ἔθεσιν ἐνώπιόν σου τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἀγαθόν, τὸν θάνατον καὶ τὸ κακόν». (Δευτερ. λ. 15,19).

Εἶσαι ἐλεύθερος νὰ δεχθῆς τὴν ζωὴν ἢ νὰ ἀπορρίψῃς αὐτήν, νὰ δεχθῆς ἀπὸ τοῦδε τὴν θρασύτητα τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἢ νὰ παραδώσῃς σεαυτὸν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. Ἡ ἐκλογὴ σου θὰ εἶναι ἀμετέκλητος. Παραλαμβανόμενος ὑπὸ τοῦ θανάτου θὰ μεταφερθῆς ἢ εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, ἂν ἐπίστευεις εἰς τὸν Ἰῆσον, ἢ εἰς τὸν θάνατον, τὸν ψυχικόν, ἂν ἠπειθήσῃς εἰς Αὐτόν.

Τὸ μετὰ θάνατον μέλλον τῶν ἀθανάτων ψυχῶν μας θὰ κανονίσωμεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, ἀναλόγως τῶν νημάτων, μετὰ τὰ ὁποῖα θὰ ὑφάνωμεν τὴν ζωὴν μας ἐν τῷ κόσμῳ. Εἴμεθα κύριοι τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Ἄς ἐκλέξωμεν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει εἰσέτι καιρὸς.

Ἡ πλάνη μας δὲ θὰ εἶναι οἰκτρὰ, ἂν περιμένωμεν φῶς ἀπὸ τὸ σκοτὸς τῶν μελετῶν καὶ πληροφοριῶν τοῦ σοφοῦ Ρ. Μπράιτ καὶ ἂν ἐπαναπαυώμεθα εἰς τὰς διαβεβαιώσεις του περὶ τοῦ μετὰ θάνατον μέλλοντος.

Ο ΤΑΦΟΣ ΑΝΟΙΓΕΙ ΤΗΝ ΘΥΡΑΝ ΤΗΣ ΣΥΤΤΥΧΙΑΣ ;

Ὁ καλοκάγαθος Δόκτωρ ἀπαντᾷ κατηγορηματικῶς Ναι. Καὶ ὡς συνθέτης θεατρικοῦ τινος δράματος

καταργεί ἐκ τῆς σκηνῆς τὸν ρόλον τοῦ θανάτου καὶ μὲ τὸν ζῶον χρωστικὰ του ἐξαλείφει τὸν τρόμον τοῦ θανάτου, ἀντ' αὐτοῦ δὲ χαρίζει νέας γλυκείας ἐλπίδας τῆς μελλούσης εὐτυχίας μας πέραν τοῦ τάφου.

Ἄν καὶ ἀπὸ μιᾶς ὄψεως τὸ σύστημα τοῦ Ρ. Μπράιτ ἐξυπηρετεῖ τὰς πεποιθήσεις μας καὶ προσφέρει μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἀλήθειαν δι. ἡ ψυχὴ δὲν ἀποθνήσκει μετὰ τοῦ σώματος ἀλλ' ἀκριβῶς ἀρχίζει ζῶσα θὰν ἐκεῖνο παραδοθῆ εἰς τὴν κοινὴν μητέρα γῆν πρὸς ἀποσύνθεσιν, ἐν τούτοις δὲν δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν δι. ὁ τρόμος τοῦ θανάτου ὁ τοσοῦτον συνέχων τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, ἐκλείπει διὰ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ συστήματός του.

Πρὸ τοῦ Ρ. Μπράιτ πλείστοι φιλόσοφοι διεκήρυξαν τὴν περιφρόνησιν των πρὸς τὸν θάνατον, θὰν ὅμως ἀντίκρουσαν τὴν ὠχρὰν καὶ σκελετώδη μορφήν του, θὰν τὸ ἀνοικτήμον ὄρεπιδόν του ἤρχισε νὰ τοὺς πλησιάζῃ, ἐ, τότε, ὅλα τὰ συγγράμματά των καὶ αἱ θεωρίαι των μετεβλήθησαν εἰς καπνὸν, ἰζατμισθησαν!...

Ἐκπνέων ὁ φιλόσοφος τοῦ ὕλισμου καὶ τοῦ δεσποτισμοῦ Hobbes, ἐτραύλιζεν ἐν τρόμφ: «Μὴ κάμῃς ἐν πῆδημα τρομερὸν, εἰς τὰ σκοτεινὰ».

Εἰς τὸν Γιββονα ἐφαίνοντο «ὅλα μαῦρα καὶ σκοτεινὰ» ὡς ἔλεγεν εἰς τὰς τελευταίας του στιγμὰς, ὁ δὲ Νέρων, θνήσκων, ἐφώναζε πρὸς τοὺς φίλους του: «Εἶνα λοιπὸν αὐτὴ ἡ πρὸς ἐμὲ εἰλ κρῖνεια καὶ πίστις σας;»

Ἀπὸ τὸ περίφημον β.βλιν «Ὁμιλῖαι πρὸς πάντας» τοῦ Ἀμερικανοῦ ἱεροκήρυκος Τόρρυ, ἀποσπῶμεν τὸ σχετικὸν μὲ τὸν θάνατον τοῦ Ταγματάρχου Ἰγγερσολ μέρος:

Ὁ ταγματάρχης Ἰγγερσολ εἶπε ποτὲ: «Ὁ ἄμωθων ἔρριψε σκιάν ἐπὶ τῆς κοιτίδος καὶ ζῶπον ἐπὶ τοῦ τάφου». Ἐὰν εἶναι ἀληθὲς τοῦτο, τότε ἀξιοσημειώωτον εἶναι τὸ γεγονός δι. οἱ ἄνθρωποι καὶ αὐτοὶ δι. οἱ καθ' ὁμολογίαν ἀπιστοὶ ἀνησυχῶς ζητοῦσιν ὅπως; Χριστιανοὶ κήρυκες διευθύνωσι τὰς κηδεῖας των. Ζῶφος ὑπάρχει ὑπὲρ τὸν τάφον, ἐκ φύσεως τε καὶ ἐκ τῆς ἁμαρτίας, ἀλλ' ἡ Βίβλος σκορπίζει τὴν σκιάν αὐτοῦ. Ἀπορρίψατε τὴν Α.γ. Γραφήν καὶ δὲν θὰ ἀπαλλαχθῆτε μὲν τοῦ ζῶφου, θὰ ἀπαλλαχθῆτε ὅμως τοῦ φωτός ὅπερ φωτίζει αὐτὸν.

Ἡ ἀπιστία περιβάλλει τὸν τάφον, αἱ μόναι δὲ ἀκτῖνες φωτός εἶναι αἱ εἰσοδούσαι ἐκ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὁ Ταγματάρχης Ἰγγερσολ ἐπὶ τοῦ τοῦ τάφου τοῦ ἀδελφοῦ του ἐξεφώνησε λόγον εὐφραδῆ μὲν, ἀλλὰ μελαγχολικὸν, πέραν πάσης περιγραφῆς. Περὶ τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας του ἐεῖνης εἶπεν, δι. διὰ μέσου τοῦ σκοτόυς ἡ ἐλπίς βλέπει ἀστέρια τινὰ, δὲν ἦτο ὅμως

ἀρετὰ ἐλικρινῆς ὅπως, εἶπε, δι. ὁ ἀστὴρ ἐκεῖνος ἦτο ὁ Ἀστὴρ τῆς Βηθλεὲμ. Ἀφ' ἐτέρου ὁ Δ.Α. Μούδου ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀδελφοῦ του, ἀνέκρουσεν ὕμνον χαρᾶς καὶ θριάμβου.

Ἐμβλέπων εἰς τὸν τάφον ἐκραζεν. «Ποῦ θάνατε τὸ κέντρον σου; Ποῦ Ἄδη ἡ νίκη σου; Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου εἶναι ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος. Χάρις ὅμως εἰς τὸν Θεόν, ὅστις δίδει εἰς ἡμᾶς τὴν νίκην διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν».

Δύο ἄνδρες ἀπέθανον τὸ αὐτὸ ἔτος ἐν Ἀμερικῇ, ὁ Ταγματάρχης Ἰγγερσολ, ὁ ἀνιγνωρισμένος ἀρχηγὸς τῆς ἀμερικανικῆς ἀπιστίας καὶ ὁ Μούδου, ἀρχηγὸς τῆς Χριστιανικῆς δραστηριότητος. Συγκρίνατε τοὺς θανάτους καὶ τὰς κηδεῖας τῶν δύο τούτων ἀνδρῶν καὶ ἴδετε τίς θάνατος εἶναι ζοφερὸς, ὁ τοῦ Χριστοῦ ἢ ὁ τοῦ ἀπίστου. Ὁ θάνατος τοῦ ταγματάρχου Ἰγγερσολ ἦτο αἰφνῆδιος, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀκτῖνος ἐνθαρρυντικῆς ἢ φαιδρᾶς, ἡ δὲ κηδεῖα του ἀνεκφράστως οἰκτρὰ. Ἡ σύζυγος καὶ θυγάτηρ αὐτοῦ, αἰτινες ἠγάπων αὐτὸν, δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρωσι τὴν παραλαβὴν τοῦ σώματος ἐκ τῆς οἰκίας, ἕως οὗ ἡ σῆψις κατέστησεν ἀπόλυτον τὴν ἀνάγκην ταύτην. Τοῦτο ἦτο πᾶν ὅ,τι εἶχον, μὲ ἀπαπισίαν δὲ προσεκollῶντο εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἤδη ἀπεσυνετίθετο. Ἡ ἐν τῷ κοιμητηρίῳ σκηνή, ὡς περιεγράφετο εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἦτο ἱκανὴ νὰ κάμῃ πᾶσαν καρδίαν νὰ ἀλγήσῃ, ἀδιάφορον πόσον ὀλίγον συνεπάθει τις πρὸς τὰς ἰδέας τοῦ ἄτυχους, ὅστις εἶχεν εἰσελθῆ εἰς τὴν αἰωνιότητα.

Ἐξ ἄλλου ὁ θάνατος καὶ ἡ κηδεῖα τοῦ Μούδου ἦσαν θρηαμβευτικὰ ἐν πάσει λεπτομερείᾳ αὐτῶν. Ἐνωρὶς τὴν πρῶταν τῆς ἀναχωρήσεώς του ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτον, ὁ πρεσβύτερος υἱὸς του ἐκάθητο παρὰ τὴν κλῖνὴν του. Ἦκουσε τὸν πατέρα του ὀμιλοῦντα, χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἔκυψε δὲ ἐπ' αὐτὸν διὰ ν' ἀκούσῃ, αὐτὸς δὲ ἦσκν αἱ λέξεις τὰς ὁποίας ἤκουσεν. «Ἡ γῆ ὑποχωρεῖ, ὁ οὐρανὸς ἀνοίγεται· ὁ Θεὸς καλεῖ».

— «Ὁνειρεύεσαι πάτερ;» εἶπει ὁ υἱός.

— «Ὅχι, οὐτε, δὲν εἶνα. ὄνειρον. Ἐχω εἰσελθῆ ἐντὸς τῶν πυλῶνων. Εἶδον τὰ πρόσωπα τῶν παιδῶν...» ἀπήνησεν ὁ ἐτοιμοθάνατος.

Προσεκλήθη ἡ οἰκογενεῖα τότε, ὁ δὲ Μούδου συνῆλθεν. Ὁλίγον ἔπειτα ἤρχισε πάλιν νὰ καταπίπτῃ, ἠκούσθη δὲ λέγων. «Τοῦτο εἶναι μακκρίότης. Εἶναι ἐνδοξον».

«Πάτερ»—εἶπεν ἡ θυγάτηρ του Ἐμμα— «δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀφήσῃς δὲν δυνάμεθα νὰ σὲ στερηθῶμεν».

Ὁ θνήσκων ἀπεκρίθη, «Ἄν ἀπορρίπτω τὴν ζω-

ην μου, εάν ὁ Θεὸς ἔχη ἀκόμη ἔργον δι' ἐμὲ νὰ κάμω, ἢ ἀναρρώσῃ καὶ θὰ τὸ κάμω· εάν ὁμοίως ὁ Θεὸς μὲ καλῆ, ὀφείλω νὰ ἐγερθῶ καὶ νὰ ἀναχωρήσω».

Καὶ πάλιν συνήλθεν, ἀνέκτησε δὲ ἀρκετὴν δύναμιν ὥστε νὰ ἐγευθῆ τῆς κλίνης καὶ νὰ βαδίσῃ πρὸς τὸ παράθυρον, ἐκεῖ δὲ ἐκάθησαν ἐπὶ καθέδρας, καὶ συνωμίλησε μετὰ τῆς οἰκογενείας του. Ἦρχισε δὲ νὰ νομίζῃ ὅτι θ' ἀναλάμβανεν καὶ ἐσκέπτετο νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ποιμένα του νὰ προσευχηθῆ ὑπὲρ τῆς ἀναρρώσεώς του, ἀλλ' ἀρχίσας πάλιν νὰ παταπίπτῃ, ἐζήτησε νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ κατακλιθῆ. Ἐνθ' αἱ δυνάμεις του ἐξέλειπον ἢ θυγάτηρ του, γονυπετήσασα παρὰ τὴν κλίνην, ἤρξατο προσευχόμενη ὑπὲρ ἀναρρώσεώς του, ἀλλ' αὐτὸς, α' Ὅχι, ὄχι, Ἐμμε», εἶπε, «Μὴ παρακαλῆς τοῦτο, Ὁ Θεὸς καλεῖ. Αὕτη εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς στέφώς μου. Πρὸ πολλοῦ προσεδόκων αὐτήν».

Καὶ ὁ ἡμέτερος μαχητὴς ἀπῆλθεν εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Βασιλέως.

Κατὰ τὴν κηδεῖαν του τὰ πάντα ἦσαν θριαμβευτικά. Ὁ υἱὸς του εἶπεν εἰς ἐμὲ, πρὸ τῆς τελευτῆς: «Νὰ ἐνθυμηθεὶς ὅτι εὐν ἢ ἀπάγχῃ τι θλιβερὸν κατὰ τὴν τελευτήν. Δὲν θέλομεν παρὰ θρίαμβον σήμερον ἐδῶ».

Τὸ σῶμα ἐφέρθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὑπὸ σπουδαίων μίαις τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθεισῶν σχολῶν. Ἐκίετο δὲ ἐν ἀνοικτῷ φερέτρῳ ἔμπροσθεν τοῦ θμῶνος. Ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ φερέτρου ἐκάθητο μὲ ἀνακεκαλυμμένα πρόσωπα ἡ σύζυγος, θυγάτηρ καὶ υἱοὶ ἀκρωμένοι τοὺς ὕμνους τῆς χαρῆς, δοξολογίας καὶ νίκης. Ἀφοῦ οἱ ἄλλοι ἔπαυσαν λαλοῦντες, ὁ πρεσβύτερος υἱὸς ἠγέρθη καὶ μετὰ χαρᾶς ἐμαρτύρησε περὶ τοῦ πατρὸς του καὶ τῆς δυνάμειος τῆς πίστεώς του.

Ὁ χριστιανισμὸς εἶναι ὁ ρίπτων ζόφον ἐπὶ τοῦ τάφου; Τοῦ χριστιανοῦ ὁ τάφος εἶναι ζοφερὸς τοῦ δὲ ἀπίστου φαιδρῶ; Τίς ποτε ἤκουσε, περὶ χριστιανοῦ μετανήσαντος ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης του διότι ὑπῆρξε χριστιανός;

Ἄπιστοι ὁμοίως δὲν εἶναι ἀσύνηθες νὰ μετανοήσωσιν ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου των, διότι ὑπῆρξαν ἀπιστοί».

Λέγεται περὶ τοῦ Βολγαίρου, ὅτι μετὰ μανίας κατεπολέμησεν τὴν Χριστιανικὴν πίστιν καίτοι προήλθεν ἐκ τῶν σπλάγχων τῆς Ἐκκλησίας, καθ' ὃ κληρικὸς, ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς, γονυπετῆς ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης του ἐξήτει συγχώρησιν: «Θεὸς, τὸν ὁποῖον ὕβρισα, θὰ μὲ δεχθῆς;» Εἰρήσθω δὲ ἐν παρόντῳ ὅτι ὁ ἐν Γενεύῃ οἶκος ἐφ' οὗ συνέγραψεν εἰς τόμους πολλοὺς τὴν κατὰ τῆς Γραφικῆς ἀληθείας πολεμικὴν του, ἔχει μεταβληθῆ ἤδη εἰς μεγαλοπρεπὲς μέγαρον τῆς Βρετανικῆς Βιβλικῆς Ἐταιρίας πρὸς διὰ-

δοσιν τοῦ Θεοῦ Λόγου!

Ἐξ ἄλλου ἔχομεν πληθὺν δλην θανάτων ἀνθρώπων πεφωτισμένων διὰ τοῦ φωτός τοῦ Ἰησοῦ καὶ οἰτινες ἀταράχως καὶ σταθερῶς ἰδίδιασαν πρὸς τὸν θάνατον.

Ὁ Γλαΐτε, παραδίδων τὸ πνεῦμά του, ἀνεφώνει. «Ἄς ἔλθῃ φῶς», ὁ Τάλσος. «Εἰς χεῖρας Σου τὸ πνεῦμά μου Κύριε», ὁ Λακορδαίρος. «Θεὸς μου, Θεὸς μου, ἀνοιξὸν μοι», ὁ Θεοφόρος Ἰγνάτιος «Καλὸν τὸ δοῦναι, ἀπὸ κόσμον πρὸς Θεόν, ἵνα εἰς Αὐτὸν ἀνατεῖλω», ὁ Χρυσόστομος: «Ὁσα τῷ Θεῷ πάντων ἐνικαν», ἡ ἀδελφὴ τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου Γοργονία. «Ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τῷ αὐτῷ κοιμηθήσομαι καὶ ὑπνώσω», ὁ μάρτυς Βηρλαάμ, τοῦ ὅπου οὐ αἱ χεῖρες κατακαίοντο ὑπὸ τῆς φλογὸς τοῦ εἰδωλικοῦ θυσιαστηρίου. «Ἐύλογητός Κύριος ὁ Θεὸς μου ὁ διδάσκων τὰς χεῖρας μου εἰς παράταξιν καὶ τοὺς δακτύλους μου εἰς πόλεμον καὶ ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος. «Κύρια Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμα μου».

(Ἀκολουθεῖ)

Ἡ ΕΠΚΑΤΑΛΕΙΨΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΩΤΕΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ θορόδου, ὁ ὁποῖος προσκλήθη κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς διὰ τὸν κληρὸν, εἰς ἀφορμῆς ἑνὸς ἀστόχου μέτρου τῶν διευθυνόντων τὰ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὰς ἀμοιβὰς τῶν κληρικῶν εἰς ἐκάστην ἱεροτελεστείαν, ἡ «Ἐλευθέρα Γνώμη» θεωρεῖ ἐπιτακτικὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀπορρέουσας ἐκ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας, νὰ δικτυπώσῃ γενικωτέρας τινας σκέψεις, μὴ ἀφορώσας μόνον τὸ συζητούμενον θέμα.

Φρονούμεν λοιπὸν ἀμετακλίτως ὅτι ἡ τάξις τῶν κληρικῶν, ὄχι τῶν ἀνωτέρων βαθμῶν τῆς Ἱεραρχίας, ἀλλὰ τοῦ κατώτερου ἐνοριακοῦ ἢ μοναχικοῦ κλήρου, ἡ τάξις αὕτη ἢ ὅποια πάντοτε ἐξέπροσώπησε τὰ ὑψηλότερα τοῦ Λαοῦ ἰδανικά, τῆς Ἐρησκείας καὶ τῆς Πατρίδος, οὐδέποτε ἔτυχε τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ μερίμνης παρὰ τῶν ἀρμοδίων.

Πῶς νὰ ἐξηγηθῆ τὸ ὅτι ἐνῶ ἡ Πολιτεία ἐμερίμνησε πάντοτε, ἐν τῷ μέτρῳ τῶν οικονομικῶν τῆς δυνάμειος, διὰ τὴν ὕλικήν, ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἐξύψωσιν τῶν ἐκπροσώπων τῆς Δικαιοσύνης, τῆς Παιδείας, τοῦ Στρατοῦ καὶ ἐν γένει τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ Κράτους, διὰ τοὺς ἐκπροσωποῦντας τὴν Ἐρησκείαν οὐδόλως σχεδὸν ἐμερίμνησεν ἡμέχρι σήμερον; Διότι δὲν δύναται τις ν' ἀρνηθῆ ὅτι οὐδεὶς ἔχει μόνον δὲν ἐνήργησεν ἀλλ' οὔτε ἐσκέπησεν περὶ τῆς ἀνυψώσεως τῆς τάξεως ταύτης εἰς τὴν ὑψηλὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχῃ εἰς τὰ ὄμματα τοῦ Λαοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν τῆς ἐξησφαλίσθη, ἔστω καὶ μικρὸς πόρος ζωῆς, χωρὶς νὰ τείνῃ

τὴν χεῖρα πρὸς ἀργυρολογίαν ἐνώπιον τῶν πιστῶν.

Πρέπει ὅμως νὰ τονισθῇ καὶ πρὸς τὴν Κοινωνίαν καὶ πρὸς τὸν Κλήρον, ὅτι ὑπαίτιοι τῆς καταστάσεως τοῦ ταύτης εἶνε οἱ διοικοῦντες τὰ τῆς Ἐκκλησίας, οἱ τιτλοῦχοι τῶν ἀνωτέρων αὐτῆς ἀξιοματίων. Δὲν ἔχομεν, τουλάχιστον ἐν Κρήτῃ, παράδειγμα κατὰ τὸ ὅποιον ἡ Ἱεραρχία τῆς, νὰ ἐμαρμύνησθε καὶ νὰ ἠγωνισθῇ μετὰ ἐπιμονῆς ἀναλόγου πρὸς τὴν ἰσχύτητα τοῦ σκοποῦ, διὰ τὴν ἀνακούφισιν τοῦ Κλήρου, ἄσχετον πρὸς ὁμοιάζουσαν πρὸς ἐπαίτιαν ἀργυρολογίαν. Νομίζομεν μάλιστα καὶ εἶναι παράδοξον καὶ ἀνεξήγητον ἂν ἀληθεύῃ, ὅτι πρὸ τινος χρόνου, ὅτε ἐψηφίσθη νόμος τις καθιερωτῶν μεθοδοσίαν τινὰ τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου, ὁ νόμος αὐτὸς δὲν ἐπεξετάθη εἰς τὴν Κρήτην, διότι τὸν ἀπέκρουσε πασιμαχῶδως ἡ Ἱεραρχία τῆς. Καὶ λέγομεν ὅτι ἂν ἀληθεύῃ τοῦτο εἶνε ἀνεξήγητον, διότι καὶ ἡ κοινὴ λογικὴ καὶ τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς Ἐκκλησίας ἐπέβαλον ὑπὲρ τοῦ νόμου τούτου, καὶ τῆς ταχύτερας τοῦ ἐφαρμογῆς ἐπίμονον προσπάθειαν τῆς Ἱεραρχίας. Διότι πῶς ἀποκρούεται, ἢ δὲν ἐπιδικάζεται μία τοιαύτη οἰκονομικὴ ὑποστήριξις τοῦ κλήρου, ἀλλὰ ζητεῖται ἡ ἀνακούφισις αὐτοῦ δι' ἰσότητων φορολογικῶν καὶ δαθμολογικῶν τῶν ἱερῶν μυστηρίων καὶ ἱεροπραξιῶν; Ἐλησημονήθη ἐντελῶς ἀπὸ τοὺς διοικοῦντας τὰ τῆς Ἐκκλησίας ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου, ὅσων καὶ ἂν θέλωσιν νὰ εἶναι ὀλιγαρχεῖς καὶ λιτοί, καὶ ὑπέρτεροι τῆς ὕλης, δὲν παύουσιν νὰ εἶνε οἰκογενειάρχαι, καὶ νὰ ἔχωσιν καὶ αὐτοὶ καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ὄχι μεγαλύτερας, ἀλλὰ ἴσας τουλάχιστον ἀνάγκας καὶ ὑποχρεώσεις πρὸς τὰ ἄλλα μέλη τῆς Κοινωνίας. Πῶς ὅμως θ' ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτάς, ἀπὸ δὲν ἔχει θεσπισθῇ τουλάχιστον, νὰ μὴ γίνονται κληρικοὶ παρὰ μόνον οἱ πλοῦσοι καὶ οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητοι;

Δὲν χωρεῖ λοιπὸν ἀμφιβολία περὶ τοῦ ὅτι οἱ Ἄρχηγοὶ τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἠσθάνθησαν ἀκόμη ἐν ἐαυτοῖς τὸ πείσμα δι' ἀποφασιστικὴν προσπάθειαν κατὰ παντὸς κωλύματος πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεως τοῦ κατωτέρου κλήρου, τῶν στρατιωτῶν τῆς Ἐκκλησίας. Οὔτε θέλομεν νὰ μνημονοῦμεν πάλιν ὡς δεῖγμα μεγίστης ἀμελείας καὶ ἀστοργίας αὐτῶν, τὸ νὰ ριφθῶσιν ἐκ τῶν διαλυομένων Μονῶν οἱ Μοναχοὶ εἰς τοὺς δρόμους σχεδὸν ὡς ἐάν ἦσαν ὑπὸ τὸ μπουλσεδικικὸν καθεστῶς τῆς Ρωσίας. Πῶς ἐλησημονήθη μίᾳ ἀπὸ τὰς θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Εὐαγγελίου ὅτι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου του;

«ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΓΝΩΜΗ» Χανίων

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΡΕΝΑΝ

Τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα φύσει τείνει διακαῶς πρὸς τὴν γνῶσιν.

Τὸ περιβάλλον ἐν ᾧ ζῶμεν, περιλαμβάνει ὄντα σωματικὰ καὶ ὄντα λογικὰ ἢ πνευματικὰ. Ὁ ἄνθρωπος, ἡ κορμὴ τῆς δημιουργίας, πλασθεὶς κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ, μετέχει σώματος καὶ πνεύματος. Τὸ σῶμα προῦρισται νὰ χρησιμεύῃ μὲν ὡς ὄργανον τῆς ζωῆς, νὰ διατελεῖ δὲ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ πνεύματος. Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν περιστάσεων καθ' ἃς τὸ πνεῦμα αἰγματοκλιζόμενον, διατελεῖ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν σωματικῶν παθῶν, ὑπάρχει ὁμοῦ καὶ μία περίπτωσις, καθ' ἣν τὸ σῶμα ἀναγκαστικῶς ὑπευθύνει τὸ πνεῦμα. Πότι; Ὅταν τοῦτο, ἐν τῷ ἀκρατῆτι πόθῳ νὰ γνωρίσῃ τὸ ἀπειρον, ἐκδηλοῖ τάσεις ἀναρχικὰς, τὸ σῶμα τῷ λέγει: «ἔως ὅδε καὶ οὐχ ὑπερβῆσαι...!» Τὸ σῶμα περικλεῖον τὸ πνεῦμα ὡς ἐν φυλακῇ, ἀναγκάζει τοῦτο νὰ μένῃ ἐν τῷ πεπερασμένῳ. Τοῦτου ἕνεκα, δύναται μὲν ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἐπιστήμης νὰ διερευνήσῃ καὶ γνωρίσῃ κατὰ ἔθος πᾶν αἰσθητὸν, ἀδυνατεῖ ὅμως νὰ κτωρθώσῃ τοῦτο προκειμένου περὶ τῶν πνευματικῶν.

Τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ ὕπατος τῶν φιλοσόφων, ὁ Σωκράτης, ἔλεγεν «ἐν οἶδα ὅτι οὐδὲν οἶδα». Τοῦτο κατὰ πάσας τάξεις ἔξερασαν καὶ πολλὰ, ὑπὸ τοῦ ἀληθοῦς φωτὸς φωτιζόμενα πνεύματα, ὧν προσέταρχουσιν ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ πλείστοι τῶν κορυφαίων ἐπιστημόνων τῶν τελευταίων χρόνων. «Δὲν ἀρμύζει σήμερον, λέγει τις ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀρμύζει σήμερον τουλάχιστον, εἰς πραγματικὸν φιλόσοφον καὶ ἀληθῆ ἐπιστήμονα νὰ καμμή τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ νὰ ἀρνήται τὴν ὑπαρξίν φαινομένων, ἅτινα ἀδυνατεῖ νὰ ἐξηγήσῃ. «Ἄς τὸ εἰπῶμεν πάλιν... ἂν ἡ γνῶσις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι μία σταγὼν, ἡ ἀγνοία αὐτοῦ εἶναι ὡκεανὸς ἀπείραντος!»

Ἐν τούτοις ὑπῆρξαν καὶ ἄνδρες, τῶν ὁποίων ἡ διάνοια ἐβόλοστο τὸ μὲν ὑπὸ αἰσθητικῶν παθῶν, τὸ δὲ ὑπὸ νοσηρᾶς φιλοδοξίας, οἵτινες ἐνόμισαν ὅτι ἐγνώρισαν τὸ πᾶν, ὅτι ἀπεκάλυψαν τὴν ἀλήθειαν διὰ τῆς ψευδιᾶς ἐπιστήμης καὶ ἐκάλεσαν τὴν ἀνθρωπότητα νὰ προσέλθῃ καὶ νὰ θαυμάσῃ τὰ προϊόντα τῆς νοσηρᾶς φαντασίας τῶν. Μεταξὺ τούτων καταλέγεται καὶ ὁ Ἐρνέστος Ρενάν, ὁ ἐπιζητήσας δάφνας σοφίας διὰ τῆς φαντασιολήκτου γραφίδος του,

Ἄνελαθε νὰ συγγράψῃ τὸν βίον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὁμιλεῖ με πιθανότητος «φαίνεται ἱπιθάνον» αἰσῶς». Ἐν τῇ θελώσῃ τῆς διανοίας του μὴ δυνηθεὶς νὰ ἀνεύρῃ τὸ φῶς, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς θεωρητικῆς Γραφῆς φωτισθεὶς, ἀπεφάνθη ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν ἦτο Θεὸς, ἀλλ' ἄνθρωπος ὑπερέχου εὐφυΐας, ἐπιχειρήσας νὰ πείσῃ τοὺς συγχρόνους του ὅτι ἦτο υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Ἐν τῷ βιβλίῳ του «Ὁ βίος τοῦ Ἰησοῦ» ὁ Ρενάν ἀφ' ἐνὸς παραδέχεται τὸν Χριστὸν ὡς ἄνθρωπον θαυμαστῆς εὐφυΐας, με καταπληκτικὴν δευτύτητα πνεύματος, ὅτι ἐδίδασκε τὴν ὑψίστην ἠθικὴν καὶ ὁμολογεῖ ὅτι ὡς... ἄνθρωπος οὐδέ-

ποτε θά υπερδληθῆ, ἀφ' ἐτέρου λέγει: ὁ Χριστός δὲν ἐγνώριζε τὴν... ἱστορίαν τοῦ Ρωμαϊκοῦ ἔθνους, ἵνα ἐπωφεληθῆ τότε καταλλήλου εὐκαιρίας καὶ ἰδρῶση τὸ βασίλειον τοῦ !! Σκοπίμως δὲ ἀντὶ τῆς λέξεως «βασιλεία» τὴν ἑποίαν μεταχειρίζετο πάντοτε ὁ Χριστός, ὁ Ρέναν μεταχειρίζεται τὴν λέξιν «βασιλείον». Διότι βασιλείον σημαίνει ὠρισμένον τόπον μὲ πολίτευμα ἐπίγειον καὶ μὲ βασιλέα ἀνθρώπον, ἐνῶ βασιλεία σημαίνει διαρκές καὶ αἰώνιον πολίτευμα μὲ βασιλέα τὸν Θεὸν καὶ δικαίωμα κυριαρχίας ἐπὶ τῶν ψυχῶν. Ὁ Χριστός ἔλεγε «ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου». Ὁ Χριστός, ὡς Θεός δὲν ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον νὰ ἰδρῶση βασιλείον ἐπίγειον ὠρισμένου κράτους, ἀλλὰ νὰ φέρῃ εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον, ἀναξαρτήτως φυλῆς καὶ γλώσσης, κατάστασιν πνευματικὴν, πολίτευμα, παγκόσμιον, μὲ ὅλα νὰ κρᾶτῃ τῆς γῆς, εἰς ἃ νὰ ἐπικρατῇ ἡ πίστις, ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ ἀρετὴ, καὶ νὰ κυριαρχῇ ἐπὶ τῶν ψυχῶν ὡς βασιλεὺς οὐράνιος.

Ἐν ᾧ ὁ Ρέναν ἐν τῷ βιβλίῳ του παραθέτει: ἐκ τῶν Εὐαγγελίων ἀρκετοῦς λόγους τοῦ Χριστοῦ ὡς καὶ τὸ πλεῖστον τῆς ἐπὶ τοῦ Ὄρους ὁμιλίας, ἀφ' ἐτέρου παραλείπει ὅσα εἶναι ἐναντίον εἰς τὸν σκοπὸν του. Δὲν εἶχεν ἀπλῶς τὴν ἰδέαν ὁ Χριστός ὅτι ἦτο υἱὸς τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ ἐκ τῆς θερμῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως ἐπεχείρησε νὰ πείσῃ ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους, ὅτι συνεταυτίσθη μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ῥητῶς καὶ σαφῶς ἔλεγε: ὅτι εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας, ὅτι ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Οὐρανοῦ πατρὸς νὰ προσέβρῃ ἑαυτὸν λύτρον ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ νὰ γνωρίσῃ τὸν ἀληθῆ Θεόν. Διὰ τὴν ὁ Ρέναν δὲν ἀναφέρει ἐν τῷ βιβλίῳ του τοὺς λόγους τῶν Προφητῶν, οἵτινες αἰῶνας ὄλους πρὸ τοῦ Χριστοῦ προεῖπον τὸσον σαφῶς τὴν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν γέννησιν αὐτοῦ ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας; Διὰ τὴν δὲν ἀναφέρει τὴν φανέρωσιν τῆς Ἁγίας Τριᾶδος κατὰ τὴν βάπτισιν τοῦ Χριστοῦ, τοὺς λόγους αὐτοῦ ὅτι εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὅτι Αὐτὸς καὶ ὁ Πατήρ ἐν εἰσι, διὰ τὴν δὲν ἀναφέρει τοὺς λόγους τῶν Ἀποστόλων, δι' ὧν οὗτοι ὡμολόγησαν πολλῶς τὸν Χριστὸν ὡς Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, τὴν συνομιλίαν τοῦ Χριστοῦ μετὰ τῆς Σαμαρειτίδος, τὴν Μεταμόρφωσιν, τὰ θαύματα, τὰς προρρήσεις τοῦ Χριστοῦ περὶ τοῦ πάθους του καὶ τὴν υπερθαύμαστον Ἀνάστασιν καὶ τὴν κάθοδον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δι' οὗ οἱ ἄλλοι ἐπλήρωσαν τὸν κόσμον θείας σοφίας καὶ προσείλκυσαν τὰ ἔθνη εἰς εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ; Διὰ τὴν δὲν ἀναφέρει τὴν θαυμασίαν ἐπιστροφὴν τοῦ Παύλου καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς λόγους αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους εἶναι: ἀδύνατον νὰ ἀναγνώσῃ ἄνθρωπος μὲ ὑγιᾶς λογικὸν καὶ νὰ μὴ πεισθῇ περὶ τῆς ἀληθείας; Ἰδοὺ τί λέγει ἡ ὑγιᾶς λογικὴ καὶ ἡ ἀληθὴς φιλοσοφία δι' ἑνὸς τῶν γνησιωτέρων ἀντιπροσώπων αὐτῆς, τοῦ Καρτέλου Βοννατίου, εἰς τοὺς λόγους τοῦ ὁποίου καλοῦνται νὰ ἀπαντήσουν ὁ Ρέναν καὶ οἱ ὁμοφρονούντες αὐτῷ: «Τίνι τρόπῳ οἱ ἄλλοι γίνονται Ἀπόστολοι, καὶ πείθουσι τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι ὅλη ἐκεῖνη ἡ ἐξωτερικὴ μεγαλοπρεπὴς, παλαιὰ καὶ σεβάσιμος λατρεία δὲν εἶναι πλέον ἀρεστὴ εἰς τὸν Θεόν, ἀλλὰ κατηργήθη εἰς τὸ παντελές; ὅτι ὅλοι ἐκαίναι αἱ μυστηριώ-

δεις τελεταὶ δὲν εἶναι παρά σκιά τῶν πραγμάτων, τῶν ἰσοίων αὐτοὶ παρίστανον εἰς αὐτοὺς τὸ σῆμα; ὅτι αἱ σφραγίσαις εἰς τὰς ὁποίας ἦσαν προσκεκολλημένοι, εἶναι ἐντάματα ἀνθρώπων ἀναίρετικά τοῦ θείου νόμου;

«Ὅτι ὁ παρ' αὐτῶν καταδικασθεὶς ἀφανὴς ἐκείνος ἀνθρώπος καὶ ἐκνεύσας ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, εἶναι αὐτὸς ὁ μέγας λυτρωτὴς, προκηρυχθεὶς εἰς αὐτοὺς, τὸν ὁποῖον ἀνέμενον ὅτι δὲν εἶναι πλέον αὐτοὶ μόνοι τὰ ἀντικείμενα τῶν παρεθῆξιν χαρίτων τῆς προγοίας, ἀλλ' ὅτι πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς ἐκλήθησαν ἕνα συμμεθεῖσθαι εἰς αὐτάς; Τίνι τρόπῳ οἱ ἄλλοι πείθουσι τοὺς πολιθεὺς ἔθνους ὅτι εἶναι εἰς μένας Θεός, καὶ φθάνουσιν εἰς τὸ νὰ καθαρῶσι τὰς ἐνοχίας των καὶ νὰ τὰς καταστήσωσι πνευματικάς, ἀποσπώντες αὐτοὺς ἀπ' ἐκεῖνην τὴν νεκρὰν ὕλην, εἰς ἣν ἦσαν προσκεκολλημένοι καὶ ἐπιστρέφοντας αὐτοὺς πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα;

Τίνι τρόπῳ τοὺς μακρύνουσιν ἀπὸ τὰς ἀπατηλάς ἡδονὰς τῶν αἰσθήσεων καὶ καθαρῶν ὅλα των τὰ πάθη καὶ τοὺς καθιστοῦσι σοφοὺς καὶ πλέον παρά σοφοὺς; Τίνι τρόπῳ μάλιστα τοὺς πείθουσι νὰ προσκυνήσωσιν ἕνα ἀνθρώπον ἡτιμωμένον μὲ τὸν σταυρικὸν θάνατον καὶ μεταβάλλουσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς των τὴν μορίαν τοῦ Σταυροῦ εἰς σφαιρῆν; Τίνι τρόπῳ οἱ κήρυκες τοῦ ἑσταυρωμένου πείθουσι τοὺς νέους αὐτῶν ὁπαδοὺς νὰ ἀρνηθῶσι τὰ κοσμικὰ αὐτῶν συμφέροντα καὶ νὰ ζῶσιν εἰς καταφρόνησιν, εἰς ταπεινώσιν καὶ εἰς ὄνειδος, νὰ καταφρονῶσι πᾶν εἶδος πόνου καὶ τιμωρίας, νὰ ἀνθίστανται εἰς ὅλους τοὺς πειρασμοὺς καὶ νὰ ἐπιμένουσι: μέχρι θανάτου εἰς μίαν διδασκαλίαν, τῆς ὁποίας αἱ ἀμοιβαὶ εἶναι: εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν;

Τίνι τρόπῳ λοιπὸν οἱ ἄλλοι τῶν ἰχθύων κατεστάθησαν ἄλλοις ἀνθρώπων; Τίνι τρόπῳ εἰς διάστημα ἐλιγώτερον ἀπὸ πενήντα ἔτη ἐνηγαλίσθησαν τὴν γέαν ταύτην διδασκαλίαν, τὸσαῦτα διάφορα ἔθνη; Τίνι τρόπῳ ὁ κόκκος τοῦ σινάπεως ἔγιγε δένδρον μέγα; Τίνι τρόπῳ τὸ δένδρον τοῦτο ἐπεσκίασε τοσαύτους τόπους;» Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διακρίνῃ, τοσαύτων καταφανῶν ἀποτελέσματα τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων, δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἀξιώσῃ ἕνα καναλέγηται μετὰ τῶν σοφῶν! Ἡ ἀξιοθαύμαστος ἐπίδοσις καὶ ἐξάπλωσις τῆς ὁποίας ἔλαβε τὸ ἀποστολικὸν κήρυγμα, φανερώνει σφραγίσματα, ὅτι εἶχε συνεργούσαν τὴν θεῖαν δύναμιν καὶ ἡ θεία αὐτὴ δύναμις ὑπῆρχε καὶ ἐν τῷ Χριστῷ, ὡς δευτέρῳ πρόσωπῳ τῆς Ἁγίας Τριᾶδος.

Οἱ Μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ, ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν, ἀνθρώποι: χωρὶς ὑπόληψιν ἢ δύναμιν, χωρὶς ὄπλα, χωρὶς σοφίαν καὶ εὐγλωτσίαν ἀνθρωπίνην, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πίστιν καθ' ὅλον τὸν κόσμον ἀνθρώπους περιφανεῖς, ἰσχυροὺς καὶ σοφοὺς εἰς μίαν πίστιν, ἡ ὁποία ἦτο ἐκ διαμέτρου ἑναντίον εἰς τὰς παλαιὰς ὑπὸ λήψεις καὶ δόξας τοῦ κόσμου, ἥτις κατήργησε τὴν τῶν ψευδῶν θεῶν λατρείαν. καὶ ἥτις, μετὰ ἀπὸ τοῦ νὰ θεραπεύῃ καὶ περιθάλπῃ τὰ πάθη καὶ τὰς ἐπιθυμίας των, ἐκήρυκτον εἰς ὅσους τὴν ἐδέχοντο ζωὴν μετὰ διωγμῶν, θλίψεων καὶ στερήσεων; Ὑπῆρχε καμμία ἐλπίς νὰ λυθῇ εὐτυχῆ ἔκβασιν τοιαύτη ἐπιχειρήσεις; Καὶ ὁμως κατὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις, δυνατὰ ἔστι παρά τῷ Θεῷ. Ὁ

“Δὲς ἐξωκλίσθη μὲ ἕλας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις, ἵνα ἐμποδί-
σῃ τὴν ἀνθρωποσωτήριον ταύτην ἐπιχείρησιν, ἀλλὰ κατ’ οὐδέ-
να τρόπον δὲν ἔδυνήθη νὰ συντρίψῃ τὴν πέτραν ἧτις εἶναι ὁ
Χριστός καὶ ἐπάνω τῆς ὁποίας ἐθεμελιώθη ἡ πίστις. Ὁ θεὸς
Παῦλος ἐκκλησιολόγος διὰ τὴν ἑπερπατούμετον ταύτην προ-
κοπήν τοῦ Εὐαγγελίου λέγει: «Τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξε-
λέξατο ὁ Θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς κατασχόνῃ, καὶ τὰ ἀσθενῆ
τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα κατασχόνῃ τὰ ἰσχυρὰ
καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο
ὁ Θεός καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, ὅπως μὴ
κλυθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ.» (Α΄ Κορ. α΄ 27).

Βαβαίως ὁ Ρενάν δὲν ἦτο ἄθεος, τὸν κεντρίον ἐν τῷ
θεῷ τοῦ φαίνεται ὅτι διαπνέεται ὑπὸ εὐσεβείας πρὸς τὸν
θεόν καὶ ζήλου ὑπὲρ τῆς θρησκείας ἀνούμενος ὁμοίως τὴν
θεότητα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν ἐν Τριάδι Θεόν, ὡς καὶ τὴν
διὰ τύπων καὶ ὁρατῶν σημείων καὶ συμβόλων ἐκδηλουμένην
πρὸς τὸ θεῖον λατρείαν, ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου συνισταμένου ἐν
σώματι καὶ ψυχῇ, ἀνούμενος λέγομεν ταύτας, ὁμοιάζει
πρὸς ἐκεῖνον, ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρήσῃ τὴν στέγην τοῦ
εἰκοδομήματος, ἐνῶ ἐπιχειρεῖ νὰ καταρρίψῃ τοὺς τοίχους!
Εἶναι δὲ ἀπορίας ἄξιον πῶς ὁ ἐν τῇ πλάνῃ εὐρεθείς Ρενάν
ἐξέκολληθεὶ ἀκόμη νὰ ἔχῃ ὀπαδοὺς καὶ μεταξὺ ἐκείνων, οἱ
τινες ἐτάχθησαν νὰ διακρίνωσι τὸ ψεῦδος ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν
καὶ νὰ διαχωρίζωσι τὴν πλάνην καὶ τὸ σκότος ἀπὸ τὸ φῶς
καὶ τὴν ἐπιστήμην.

Μακρυνοῖσα Βίλου.

ΣΤΕΦ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Καθηγητῆς

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Πρὸς

τὸν Αἰδισιμώτατον Ἱερέα Κύριον

Γεώργιον Φραντζεσκάκη

Εἰς Βίμον

Ἀγαπητὲ Συνάδελφε,

Μετὰ χαρᾶς μου εἶδον εἰς τὴν «Νέαν Ζωὴν»
ἀνεκκλησίων τῶν ἱερέων τῆς ἐπαρχίας. Ἀποκορώνου πρὸς
τοὺς Ἱερεῖς τῆς Κρήτης διὰ τὴν ἰδρυσὴν Παγκρητίου
Συνδέσμου Ἱερέων. Τὴν πρωτοβουλίαν ταύτην χαίρε-
τίσω ὡς ἕνα καλὸ σημάδι γιὰ τὸν ἐφημεριακὸ κληρο-
τῆς Κρήτης, πρὸ πάντων κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην
τῆς προκειμένης διασπαθίσεως καὶ τῆς ἐναπομένου-
σης εἰσὶν ἐκκλησιαστικῆς παρουσίας, ἵνα δυναθώ-
μεν καὶ διαθέσωμεν ταύτην πρὸς τὸ συμφέρον τῆς
Ἐκκλησίας. Ἀγαπητὲ συνάδελφε, αἱ ἀνάγκαι αἱ ἐπι-

βάλλουσαι τὴν ἀνθρώπωσιν τῆς Ἐκκλησίας καθίσταν-
ται πλέον ἐπιδητικαί, ἂν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν
χριστιανικὴν κοινωνίαν ἱσταμένην εἰς τὸ ὕψος τῆς. Ὁ
πῶς ἔχει νῦν φέρει μόνον τὸ δόγμα, πολὺ δὲ ἀπέχει
νὰ εἶναι κοινωνία τοῦ Χριστοῦ. Εἰς τοῦτο δὲ ὑπαίτιοι
εἴμεθα καὶ ἡμεῖς οἱ κληρικοί, οἱ προϊστάμενοι ταύτης
οἵτινες παρεστράφημεν τοῦ προορισμοῦ μας καὶ ἀντὶ
νὰ κοσμούμεθα ὑπὸ τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν ποῦ λέγει
ὁ θεὸς Παῦλος κοσμούμεθα, οἱ περισσότεροι ἴσως, ὑ-
πὸ τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τῆς ὑποκρισί-
ας (καὶ τῆς πρὸς χρηματισμὸν τάσεως). Ἡ κατάστα-
σις δὲ αὕτη εἶναι ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Κληρὸς
καὶ δὴ ὁ ἀνώτερος ἔχει ξεπέσει ἀπὸ τὰ μάτια τῆς
Κοινωνίας, καὶ ἡ αἰτία ποῦ σήμερον ἡ Κοινωνία μας
φαίνεται ἀδιάφορος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

Τὸ καλὸ παράδειγμα τοῦ Κληρικοῦ ἐλλείπει, ἡ
διδασκαλία ἐλλείπει, τί λοιπὸν θὰ προσελκύσῃ τὸν χρι-
στιανὸν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν; ἡ τυπικολατρεία; Ἡ
κυρίως ἔργασία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ διάπλασις τῆς
κερδίας, ἡ διάπλασις χριστιανικῶν χαρακτήρων, καὶ
τί ἀπεργάζεται αὕτη σήμερον; Ἡ Ἐκκλησία εἶναι
μῆγας ἠθικὸς παράγων, ἀλλὰ δὲν ἐπιβάλλει τὴν δύνα-
μίν τῆς, διότι κρατεῖ τὸν κατώτερον κληρὸν, τὰ ὑγιέ-
στερα καὶ πολυπληθῆ στοιχεῖά τῆς εἰς παχυλὴν ἀμά-
θειαν..

Ἐνῶ δὲ ἡ Ἐκκλησία τῆς Κρήτης ἐκέκτητο κο-
λοσσιαίαν παρουσίαν πρὸς πληρῶσιν τῶν ἀναγκῶν αὐ-
τῆς, ἐπέτρεψαν οἱ προϊστάμενοι ταύτης ἀδιαμαρτυρή-
τως καὶ διηρηπάγησαν τὰ 4)5 ταύτης, πρόκειται δὲ καὶ
τὸ ἐναπομείναν 1)5 νὰ διατεθῇ ἤδη διὰ τὰς ἀνάγκας
τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ
διὰ τὴν συντήρησιν ἕνα σωρὸ Ἐπισκοπῶν, Ἐπισκο-
πικῶν Γραφείων κ. τ. λ., καὶ ὁ ἱερεὺς, ὁ ἄμωσος θρη-
σκευτικὸς παράγων τοῦ λαοῦ, ὁ μόνος δυνάμενος νὰ
ἔρχηται εἰς ἄμωσον ἐπικοινωνίαν καθ’ ἑκάστην μετ’ αὐ-
τοῦ, καὶ νὰ συντελῇ διὰ τοῦ παραδείγματός του καὶ
τῆς διδασκαλίας του εἰς τὴν ἠθικοποίησιν αὐτοῦ, ὁ
μόνος ὁ ὁποῖος δύναται νὰ ἱσταται πάντοτε προστάτης
δικιτητῆς καὶ παρήγορος τῆς χριστιανικῆς οἰκογενεί-
ας, μόνος εὖτος καὶ νῦν, ὡς καὶ πάντοτε ἐγκαταλείπε-
ται ἀπροστάτευτος ὑπὸ τὸ ἀνωτέρου Κλήρου καὶ
τῆς Πολιτείας, καὶ οὕτω ρακενδύτος καὶ πειναλιὸς γί-
νεται ἀντικείμενον εἰρωνείας καὶ ὄχι εὐσεβείας. Καὶ ἡ
μὲν Πολιτεία μὴ ἀντιλαμβάνομένη ἴσως πλήρως τὸν
προορισμὸν του, ἢ καὶ ἀπὸ ἀδιαφορίας, συνεπείᾳ ἴσως
τῶν ἀπασχολούντων αὐτὴν πολλῶν ἐξωτερικῶν ζητη-
μάτων, δὲν δίδει τὴν προσήκουσαν προσοχὴν εἰς τὸ
ζήτημα τοῦτο, ἀλλ’ οἱ Ἐπισκόποι μας τί
θὰ προβάλλουν ὡς δικαιολογίαν διότι κρα-

των τῶν ἱερέα τοῦ λαοῦ ἐν παχυλῇ ἀμα-
θείᾳ ἐν μέσῳ 20 αἰῶνι; Ἐνθ' διτύθονον κο-
λοσιαίαν περιουσίαν ἐκκλησιαστικὴν αὐτοβούλου; ἐπὶ
20ε-ίην οὐδὲν ἔπραξαν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἄπαντα
τὰ εἰσοδήματα τούτης ἀπαιροῦντο δίκην μακαρονίων
δῆ. οἱ Ἐπίσκοποι μας ἤθελον τὴν κατάστασιν τοιαύ-
την, μισθοὺς παχυλοῦς, καὶ διατήρησιν
Μουσίων, ὡς τιμαρίᾳ των. Οἷαν δὴποτε δικαιο-
λογίαν καὶ ἂν προβάλλουν, θὰ εἶναι ἀδικαιολόγητος,
καθ' ὅσον ἠδύνατο μεταχειριζόμενοι τὴν δύναμιν τῆς
Ἐκκλησίας νὰ ἐπιβλάσωσιν ὅ,τι ἤθελον. Καὶ ὅθ' ἀπο-
βίλλωσιν ὡς δικαιολογίαν ὅτι ἡ Πολιτεία δὲν τοῦ ἤ-
κουεν πολλάκις εἰ; ὅ,τι ἐζήτησαν, αὐτὸ ἄληθές, ἀλλ'
ἐζήτησαν ἐκάστοτε ἐκεῖνο ποῦ ἔπρεπε νὰ ζητήσωσιν;
καὶ ἔπειτα μεταχειρίσθησαν τὴν δύναμιν τῆς Ἐκκλη-
σίας; Τὸν ἱερέα πάντοτε ὡς ραγιά θεωροῦντες; καὶ εἰς
ἐκείτους περιορίζοντας ἀπώσαν τὴν δύναμιν τῆς Ἐκκλη-
σίας, οὐδὲν βεβαίως οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχωσιν.

Ἀγαπητὴ συνάδελφε, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ
ὡς ἔχει σήμερον εἶναι ἐκκλησία νεκρά, καὶ πρέπει
νὰ γίνῃ ἐκκλησία ὄρθια κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰη-
σοῦ, τῶν Ἀποστόλων, τῶν ἄλλων Χριστιανικῶν ἐκ-
κλησιῶν καὶ δὴ τῆς Ἀγγλικανικῆς. Ἄλλ' ἵνα γίνῃ
τοιαύτη ἐπιβάλλεται ὁ ἱερεὺς νὰ ἀρθῇ στὸ ὄψος τῆς
ἐπιστολῆς σου, καὶ ἀπὸ ἀπλοῦς τυπικολάτρης, νὰ γί-
νῃ διδάσκαλος. Διὰ νὰ γίνῃ ὁμοίως τοιοῦτος πρέπει οἰ-
κονομικῶς νὰ ἐνισχυθῇ καὶ πολὺ μάλιστα, ἵνα δυναθῇ
νὰ προσελκύσῃ εἰς τὰς τάξεις αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν
ταύτην τοῦ ὄλισμου, ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρους νέ-
ους μὲ μόρφωσιν εἰδικὴν, καὶ νὰ παύσῃ ἡ ἐν ἐργείᾳ
σήμερον φάμπρικα τῶν Δεσποτάδων, τῆς παραδοποιή-
σεως τῶν ἀγραμμάτων, καὶ τῶν εἰς ἄλλα ἐπαγγέλμα-
τα ἀποτυχόντων καὶ μὴ δυναμένων ἄλλως νὰ ζήσωσιν.

Ἰσοῦ ἡ θέσις τοῦ σημερινοῦ ἱερέως ὡς ἐπὶ τὸ
πλεῖστον εἶναι ἕνας ἄπλοος, διασπαστικῆς, ἀνευ βα-
θείας συνασθῆσεως τῶν ὑποχρωσίων του. Εὐσεβὴς καὶ
ταπεινὸς ἄνθρωπος ἀλλ' ἀμόρφωτος καὶ πτωχότατος.
Τούτον λοιπὸν ἀνάγκη νὰ ἀνυψώσωμεν ὅ,τι ἡ ἐξύψω-
σις τούτου εἶναι καὶ ἐξύψωσις τῆς Χριστιανικῆς κοι-
νωνίας. Πρέπει ὁμοίως ὅλοι νὰ συσσωματώθωμεν πρὸς
τὸν σκοπὸν τούτον, ὅλοι νὰ ἀποκτήσωμεν ταξικὴν συν-
είδησιν, ὅτι δηλαδὴ ἀνευ τῆς συσσωματώσεώς μας
καὶ τῆς ὁμαδικῆς μας ἐνεργείας οὐδὲν καλὸν δύναται
νὰ προέλθῃ.

Ὅποιος κ. Φραντζεσκάκη καταλαβαίνει ὅτι δὲν
εἶναι χαρακτήρος σταθεροῦ, καλὸν θὰ κἀν ἡ νὰ μὴν
συμμετάσχη τοῦ Συνδέσμου τούτου, τοῦ ὁποίου φαίνε-
ται θεία τις ἀκτίς ἐφώτισε ὑμᾶς νὰ ἀναλάβητε τὴν
πρωτοβουλίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐγὼ τοῦλάχιστον πολλὰ

τὰ καλὰ περιμένω, καθ' ὅσον ἡ μόρφωσις καὶ ἡ οἰ-
κονομικὴ ἐξύψωσις τοῦ ἱερέως καὶ ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ λα-
οῦ ἀπὸ τὴν ἐνόχλησιν τοῦ πνεύματος, καὶ ἡ διάδοσις τῆς
διδασκαλίας τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ζητήματα τὰ ὁποῖα
ἔχουν ὠριμάσαι ἐν τῇ συνείδησει τοῦ κόσμου τοῦ χρι-
στιανικοῦ, καὶ παντοῦ αἱ ἐνεργεῖαι τοῦ συνδέσμου θὰ
εἶδουν εὐήκοον οὐ; καὶ ὑπερασπιστὰς τῶν δικαιῶν μας
Χρειαζέται μόνον ὁμοίως σταθερὰ καὶ εὐλιπρι-
νῆς.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ζήτημα εἶναι κοινὸν δι' ὅλους μας
διότι ὅλοι ὁμοίως ὑποφέρομεν, οὐδεὶς ὑποθέτω θὰ φε-
νῇ ὀπισθοδρομικὸς καὶ δὲν θὰ σπεύσῃ μετὰ χαρᾶς νὰ
δηλώσῃ τὴν συμμετοχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν συνένωσιν ἡ-
μῶν εἰς Παγκρήτιον Σύνδεσμον. Ἐχω δὲ ἀκράδαντον
πεποιθήσιν ὅτι ἡ τοιαύτη συνένωσις μας θὰ παρουσιά-
σῃ μετ' ὀλίγον τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κρήτης, πρότυπον
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς παρουσίᾳ ταύτην
ἄλλοτε ἐπὶ Κρητικῆς Πολιτείας ὁ Παγκρήτιος Σύν-
δεσμος τῶν διδασκάλων καὶ πρότυπον ἐκπαιδευτικῆς
προόδου

Μετ' ἀγάπης

Ὁ ἐν Χριστῷ ἀδελφός σου

Γ. ΣΠΙΤΑΔΗΣ

Πτωχ. ἱεροῦ;

Μύρθιο Ἀγ. Βασιλείου

**

Ἐν Ξενιάκῳ Πεδιάδος τῇ 16 Ν)βρίου 1930

Ἐν Χριστῷ ἀδελφὲ,

Π. Γεώρ. Φραντζεσκάκη.

Εἰς τὸ ὑφ' ὑμῶν ἐκδιδόμενον ἡ κοθησιατικὸν
περιοδικὸν «Νέα Ζωή» ἀνέγνωσα Ἐκκλησίαν τινα τῶν
ἐφημερίων Ἀποκορώνου δι' ἣς ζητοῦσιν ὅπως οἱ ἐπι-
θυμοῦντες τῶν Ἐφημερίων Κρήτης ἵνα συσταθῇ Παγ-
κρήτιος Σύνδεσμος Ἐφημερίων νὰ δηλώσωσι πρὸς ὑ-
μᾶς τοῦτο δι' ἐπιστολῆς των. Μοὶ φαίνεται παράδοξον:
ἀράγε θὰ εὐρεθῇ Κρῆς ἱερεὺς νὰ μὴ ἐπιζητῇ τοῦτο;
θὰ ὑστερήσῃ τις εἰς τὴν ζητούμενην δῆλωσιν; δὲν θ'
ἀναγνωρισθῶσιν οἱ πρωτεργαταὶ τοῦ Συνδέσμου τούτου
ὡς σωτήρες τοῦ κλήρου;

Ἐως πότε θὰ εὐρίσκειται ὑπὸ τὴν διαμέλειον
σπάθην τῆς περιφρονήσεως; ὡς πότε ὁ ἐφημεριακὸς
κλήρος τῆς Κρήτης θὰ παίνεται; Ἐὰν ἐκ φιλοτιμίας
ὑπιστρέψουν οἱ λόγοι τῆς ἰδιοτελείας, τοῦλάχιστον λό-
γοι ὑγιεῖς, λόγοι ὑποστάσεως καὶ ἐξυψώσεως τοῦ κλή-
ρου ἐπιζητοῦσι τὴν σύστασιν τοῦ Συνδέσμου τούτου.
Ἄς τονωθῇ περισσότερο ἡ ἰδέα αὕτη, ἄς ὑψωθῇ φω-
νὴ διαμκρυτίας διὰ τὴν καταστρατήγησιν τῶν δικαιῶν
τοῦ Κλήρου καὶ ὅστις βέβαιος ὅτι εἰς τὸ πλεῖστον ἴσας

ΖΕΝΟΦΩΝΤΟΣ Α. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ *Ιατροῦ*

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τ. ὑ 80—81 φύλλ. ν)

θὰ ἔχητε θλον τὸν Ἐφημεριακὸν Κλήρον τῆς Κρήτης. Δὲν ἐπιδιώκομεν ὑπερβολικὰς ἀπαιτήσεις οὔτε ἀξιώματα, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ ῥ φθῇ ἐν βλέμμα πρὸς τοὺς θρησκευτικοὺς λειτουργοὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἐκ τῆς καταστάσεώς των θὰ ἐξαχθῇ τὸ συμπέρασμα ἂν ὁ Κλήρος ἔχει δίκαιον ἢ ὄχι.

Ἐδχαριστῶν Ὑμᾶς διὰ τοὺς εὐγενεῖς ἀγῶνας εὖς καταβάλλετε ὑπὲρ τοῦ Κλήρου ἀπευθύνω ἀδελφικὸν ἄσπασμόν.

Δικὸς Σας

ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ ΦΡΑΓΚΑΚΗΣ

* *

Ἄνω—Μέρος—Ἀμαρίου 14 Ν)βρίου 1930

Ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Αἰδεσμιώτε Πρεσβύτερε κ. Γεώργιε Φραντζεσκάκη,

Εἶδον νὰ δημοσιεῦται εἰς τὸ ὑμέτερον Περιοδικὸν «Νέα Ζωή» νὰ κάμωμεν Παγκρήτιον συσώματων οἱ οἱ ἱερεῖς πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἐκάστοτε σκοπῶν μας, σὰς διαβεβῶ ὅτι τὸ ἔλεγον εἰς συναδέλφους μου ἔδῶ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν μου ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ συσώματωθῶμεν καὶ ὄχι νὰ ἔχωμεν Συνδέσμους. Ὡστε θὰ σὰς παρακαλέσωμεν ὅπως μᾶς εἰδοποιήσετε ἰγκαίρως.

Μετ' ἀδελφικῆς ἀγάπης

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ

Ἱερεὺς

* *

Μέλαμπες τῆ 13 Νοεμβρίου 1930

Αἰδεσμιώτατε ?

Τὸ ἀγαπητὸν Περιοδικὸν Σας «Νέα Ζωή» ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1ης τρέχοντος ἔλαβον. Εἰς τοῦτο ἀνέγνωσα καὶ τὴν πρόσκλησιν «οὕτως εἰπεῖν» τῶν ἀδελφῶν ἱερέων τῆς Ἐπαρχίας Ἀποκορώνου, δι' ἧς καλούμεθα καὶ οἱ λοιποὶ ἱερεῖς ἀπάσης τῆς Κρήτης, ἵνα οἱ οἱ ἡνωμένοι καταρτίσωμεν σύλλογον.

Τούτο ἔπρεπε νὰ εἶχε γίνεῖ πρὸ πολλοῦ. Πάντως ὁμως «κάλιον ἀργὰ παρὰ ποτὲ».

Τάσσομαι παρὰ τὸ πλευρὸν Ὑμῶν, μετὰ πάσης θυσίας, καὶ εὐχομαι ὁμως οἱ πόθοι μας μὴ μείνουν ἀκαρποί.

Ὁ ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς Ὑμῶν

ΙΩΑΝ. Μ. ΑΥΓΟΥΣΤΑΚΗΣ

Οἰκονόμος

Οὐρανόπειπτος καὶ ὑπεργήινος Χριστιανισμὸς δὲν εἶνε σεβασμιώτατος κ. Ἰωακείμ ἀνθρώπινον κατασκευάσκα οὐδὲ δημιουργήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος ὡς φαντάζονται τινες δοκησσοφοὶ μαροὶ καὶ ἀμαθεῖς ψευδπιστήμονες καὶ ψευδολόγοι Ἑβραϊζόντες ἄθεοι, ἀλλ' ἀποκάλυψις ἀπὸ Θεοῦ ἔργον καὶ καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐρισέπων καὶ ἐρικυβῶν Ἁγίων καὶ Θεοφόρων καὶ Μεγάλων Ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων τὸν ὑπέρθεον καὶ ὑπερκόσμιον Χριστιανισμόν ἀπεκάλασαν δημιουργήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος παντες δὲ διέκριναν καὶ διεχώρισαν τὸν Χριστιανισμόν ἀπὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, οὕτως χάρις ὁ μῦθος τοῦ πολυθεϊσμοῦ καὶ τῆς εἰδωλολατρείας. Ἀποκαλοῦντες δὲ τὸν Χριστιανισμόν καρπὸν καὶ δημιουργοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος ἐλέγχονται οἱ τοιοῦτοι—ὅτι τίσσοσι τοῦτον εἰς τὰ προΐοντα τῆς παραποιήσεως ἀνθρωπίνης διανοίας καὶ ὅτι δὲν φρονοῦσιν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἀποκάλυψις, ἐσάρκωσις τοῦ Ἀγιωτάτου Θεοῦ Λόγου. Ἀτυχῶς οἱ οὕτω λογιζόμενοι—ἐλέγχονται ὅτι δὲν φρονοῦσιν ὅτι ὁ Ἰδρυτὴς τοῦ αἰεζώου καὶ ἀθάνατου Χριστιανισμοῦ εἶνε Θεὸς Ἐνανθρωπήσας καὶ ὅτι οἱ Λόγοι Αὐτοῦ καὶ ἡ ἀνθρωποποιητὴς διδασκαλίαι εἶνε τοῦ πεπερασμένου ἀνθρώπινου νοῦς ἀνωτέρω, ὅτι ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἦτο ἀθάνατον νὰ παραγάγῃ τοιοῦτον ἠθικὸν καὶ πνευματικὸν ἔργον! Αὐτὸ δὲ τοῦτο εἶνε τὸ φρόνημα τῶν ψευδοσῶρων τούτων Ἑβραϊοαντιχριστομασσόνων Ὀρθολογιστῶν καὶ Θρησκευτολόγων Ἑβραϊζόντων ἄθεον τοῦ νῦν αἰῶνος, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε προΐον τῆς φύσεως καὶ τὸ ἔργον Αὐτοῦ, σαφῆς διανοίας ἔργον, οὐχὶ δὲ καὶ καὶ θείας καὶ ὑπερουσίου Ἀποκαλύψεως. Ἡ Ἁγία, ποτνια, ἀμόμητος καὶ Ἐθνοσωτὴρα Ὀρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία φρονεῖ καὶ πιστεύει ἄλλως: Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ζῶντος καὶ Παντοκράτορος, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε ἀνώτερος τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος προΐον τοῦ Ζωοποιοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος. Τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος τοῦ ἀποπληκνηθέντος, προΐον ἦτο ἡ Μυθολογία τοῦ πολυθεϊσμοῦ καὶ εἰδωλολατρείας ἣν κατέλυσε τὸ εἶξ Οὐρανοῦ αὐγάσαν ἀειλαμπῆς, ἀνύκτερον, ἄδυτον, ἀνίσπερον καὶ μκαρουργὸν ὡς τοῦ Ἁγ. Εὐαγγελίου καὶ ἀρ' ἧς ἀπήλλαξε τοὺς ὄντως φωτοφίλους σοφοὺς καὶ τηλεκλύτους πατέρας ἡμῶν καὶ ἡμᾶς.

Ἄς μάθωσιν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἡμῶν καὶ οἱ ὄμοι' ἑτάται καὶ ὄμόφρονες αὐτῷ Γληνός, Βάρναλης καὶ Σας τοὺς ὁποίους κατὰ τον Δεκέμβριον τοῦ 1929 εἶχον ἀφορίσει ὡς ἀπίστους, ἄθεους, ἀσεβεστάτους κομμουνιστάς, λύκους ἐκρεῖς, ψευδοδιδασκάλους κτλ. Ὡς Συνοδικοί, (—καὶ ἐν τῷ «Δελτίῳ» τῶν ὁπίων λειτουργῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Γληνοῦ, Βάρναλη καὶ Σία ἐδημοσίευσεν

τὴν σκανδαλίωσθαι, θρασυεῖα, βέβηλον καὶ κακόδοξον καὶ ἀσεβαστάτην ἐπιστολήν του ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν—) ναί, λέγω, ὡς μάθωσιν ὅτι τὸ Πανίερρον Εὐαγγέλιον ἀπληρόληρος—καὶ ἀπασχολαί—τὰ βαθυνοῦστερα, τὰ ἐξοχώτερα καὶ εὐγενέστερα πνεύματα, εἶναι δὲ τὸ καύχημα παντὸς γνησίου καὶ ἀληθοῦς Χριστιανοῦ—καὶ δὴ Ὁρθόδοξου Ἑλληνοσι—**▲**ς μάθωσιν ὅτι τὸ ὑπερφυσικὸν τῆς Ἐνανθρωπίσεως καὶ τῆς θράσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ἡδυνήθησαν νὰ ἀρνηθῶσιν οὐδ' αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ καὶ θεινοὶ πολεμήτορες Του, Ρουσιῶ, Βαλκάνης, Ἐδ οὐάρδος Χάρτμαν, ὁ ἱστορικὸς καὶ Ἀκαδημαϊκὸς Τάινς, Πίνγερ, ὁ λεξικογράφος Λιτρέ, κ.τ.λ., Ὁ Ρουσιῶ, ὁ ὁπαδὸς τῆς Φυσικῆς Θρησκείας λέγει περὶ τοῦ ἱερωτάτου Θεοδοίου Εὐαγγελίου: «Εἶναι δυνατόν ἐιδλίον τοσοῦτον σφοδρὸν νὰ εἶναι ἀνθρώπινον ἔργον;» Περὶ δὲ τοῦ Χριστοῦ: «Εἶναι δυνατόν Ἐκεῖνος νὰ εἶναι μόνον ἀνθρώπος;» Ὁ δὲ ἄλλοτε κωλύπτως καὶ θεινὸς πολέμιος τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ Βολταίρος ἐν τῇ λέξει **Aveu** τοῦ Φιλοσοφικοῦ αὐτοῦ λεξικοῦ ἔγραψεν **«Ὁ Ἰουδαϊσμός, ὁ Σαβαϊσμός, ἡ θρησκεία τοῦ Ζωροάστρου, ἔρπουσιν εἰς τὴν κοινὴν. Τῆς Τύρου καὶ τῆς Καρχηδόνας ἡ λατρεία ἔπεσε μετὰ τῶν κραταιῶν αὐτῶν πόλεων. Ἡ θρησκεία τῶν Μιλτιάδων καὶ τοῦ Κάτωνος παρήλθον, ἡ τοῦ Ὀδίνου, τῶν Σκανδιναυῶν ἐμηνευσθη»** αὐτὴ ἡ γλῶσσα τοῦ Ὀσίριδος κατασταθεῖσα ὑπὸ τῶν Πτολεμαίων ἀνοσιεῖται ὑπὸ τῶν ἀπογόνων αὐτῶν. Μόνον ὁ Χριστιανισμὸς ἔμεινεν ὀρθὸς ἐν τοιαύταις περιπετείαις καὶ ἐν τῷ πατάγῳ τοσοῦτον ἐρείπιων ἀνάλλοιωτος ὡς ὁ ποιήσας Αὐτὸν Θεός. Ἡ ἀλήθεια μένει αἰώνιος καὶ τὰ φάσματα τῶν δοξαστῶν παρέρχονται ὡς τὰ ἐνύπνια τῶν νεοσούντων. **Ὁθεν ἄναγκάζομαι νὰ πιστεύσω καὶ νὰ θαυμάσω.** Ὁ διάσημος, ὁ διαβόητος καὶ παλυγραφώτατος ἱστορικὸς Μύλλερ, μὴ εὐνοεῖτικῶς πρότερον πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν διακείμενος μετὰ μακρὰς καὶ ἐπισταμένας μελέτας ἔγραφε πρὸς τινὰ περίφημον Συγγραφεῖν Ἰατροφιλόσοφον φίλον του Σουρλιτ τὰ ἀξιοσημείωτα, τὰ περισπούδιστα, τὰ θαυμάσια: τὰ καθυστόχιστα καὶ ἐμπνευσμένα ταῦτα: **«Κατείδον τὴν ἐντως θαυμασίαν πραγματώσιν σπουδαιοτάτων γεγονότων τελεσθέντων διὰ ἀσημάντων μέσων, Ἐπίσθην ὅτι τὰ κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Χριστιανισμοῦ γενόμενα ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἔργον Θεοῦ ὑπῆρξεν ἡ ἐπὶ τῆς γῆς ἰδρυσις τοῦ Χριστιανικοῦ θρησκευματος».**

Ἡ προϊστορικὴ Ἑλλάς ἐξέκλινεν ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ μετέπεσε εἰς τὸ χάος τῆς φαντασίας, ἐν δὲ τῇ φαντασιώδει ἀναπτύξει αὐτῆς ἐπλάσθη καὶ ἐδημιούργησε τοὺς μύθους καὶ θεομελίωσεν ἐπ' αὐτῶν τὸ κράτος τῶν καὶ θεαινῶν τοῦ νεφεληγερέτου, ἀργυροῦπου καὶ τερπικαράνου Ὀλύμπου,

Ὅθεν καὶ ἡ Μυθολογία τῶν προγόνων ἡμῶν Ἑλλήνων εἶναι τὸ προϊόν τῆς ἀλλοτρίστου φαντασίας καὶ τοῦ πονηροῦ σατανικοῦ πνεύματος, ὅπερ διὰ τῆς ἠθικῆς παραβάσεως ἐκυρίευσεν τὰς διανοίας, ὡς ἐκυρίευσεν καὶ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Ὑπῆρξεν ἡ θρησκεία τῆς μυθοπλαστοῦ καὶ μυθοποιου φαντασίας ἡ θρησκεία τῶν δαιμονίων λατρευμένων ὡς θεῶν. Ἡ Μυθολογία Σειβασμιώτατε κ,

Ἰωακείμ ἦν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Εἰδωλολατρίας ἢ δὲ Εἰδωλολατρεία ἢ παράστασις τῶν μύθων τῆς φαντασίας ἐν τῇ λατρείᾳ καὶ ἐν τῷ βίῳ τῶν ἀρχαίων καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἀνατροπῇ αὐτῶν ὡς πολιτῶν ἢ ὡς ἀρχόντων. Ἡ φαντασία ἀντίκειται πρὸς τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ ὁ λόγος πρὸς τὴν φαντασίαν καὶ εἶναι ἀδύνατον ἀμφοτέρω ταῦτα νὰ συνυπάρξωσιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. Ὁ ὀρθὸς λόγος νοεῖται ἔσον ὁ ἠθικὸς νόμος τηρεῖται. Ἡ δὲ φαντασία ἀναπτύσσεται ἐναντίον τοῦ ὀρθοῦ λόγου ἀναλόγως τῆς παραβάσεως τῶν ἠθικῶν νόμων. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ ἠθέτησαν τὸν ἠθικὸν νόμον ἐγκατελείφθησαν καὶ ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ ἀπεδοκιμώσθησαν. Διὰ τοῦτο ἔλαβε τὸ δικαίωμα ὁ ἀρχιπαπὸς, ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος, ὁ ἀρχιπλάνος καὶ ἀρχιψεύστης ἀόρατος (καθὸ πνεῦμα) Διαβόλος ἢ Σατανᾶς, νὰ ἀναπτύξῃ τὴν ἀλόγιστον φαντασίαν αὐτῶν καὶ νὰ διαμορφώσῃ τὸ φαντασιώδες τῆς Μυθολογίας καὶ Εἰδωλολατρίας κράτος ὅπερ καὶ ἀντέταξεν εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ κατὰ τῆς μίας καὶ ἀδιαίρετου περὶ ἐνὸς καὶ μόνου Θεοῦ πρεσβυτεῦς ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἀληθείας. Κατὰ τὸν νόμον δὲ τοῦτον ἐτενοήθησαν καὶ πάντες οἱ μῦθοι καὶ πᾶσαι αἱ χιμαιραὶ καὶ πάντες οἱ χιμαιροπλάσται καὶ χιμαιροθύται, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις σατανοκρατούμενοις καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου κατακειμένοις λαοῖς, ὑπόστασιν ἔχοντες τὴν ἀρχικὴν ἀλήθειαν ἀφ' ἧς ἐξέκλινεν ἡ ἀρχαιότης ὀλίγων δαιμονίων πιστῶν εἰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Μυθολογικὴ ἀρχαιότης πηγὴν ἔσχε τὴν ἀλόγιστον φαντασίαν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ πονηρὸν τὸ ἀμορφοῦν, θεατὸν δι' ἀναίδειαν, ἀθέατον διὰ τὴν ὑπόκρισιν τοῦ παμπονήρου, καταχθονίου, φθονεροῦ, ἐσκακάνου, αὐτοφθόνου κηκοῦ καὶ θαυκοπανούργου ἀρχισκοπιστοῦ Διαβόλου τὸ ἐπιβουλεύμενον καὶ πολεμοῦν τὴν σῴτειραν Ἀλήθειαν καὶ ἄφρον τῆς καρδίας καὶ τῆς διανοίας τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς πλάνης, κηκοδοξίας, δεισιδαιμονίας, προλήψεως, κηκοφροσύνης, σατανοδοξίας καὶ τῶν ἀπατηλῶν ἀνεμωλιῶν, ἀνεμοφροσῆτων, φθειρομένων τερπῶν καὶ ψυχολέθρων θαγγήτρων τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ ὀρθοῦ τοῦ ἀνεκρέυτου καὶ ἀναποδράστου σωματικοῦ θανάτου. Ἐν ᾧ δὲ ὅλα σχεδὸν τὰ ἀρχαῖα ἔθνη ἐγένοντο εἰδωλολατρικά, καὶ ἀπεπλανήθησαν τῆς σωτηρίας Ἀληθείας, τῆς ἱστορικώτατης καὶ πολυπαθέστατης Ἰουδαϊκῶν διέμενε πιστῶν εἰς τὰς ἐπαγγελίας τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν λατρείαν Αὐτοῦ, διότι ὁ Θεὸς ἐγένετο ὁ παιδαγωγὸς αὐτοῦ καὶ ἄρχων διὰ σημείων καὶ τεράτων τὴν δύναμιν Αὐτοῦ αὐτῷ ἐνδεικνύμενος. Ἐν τοῖς δαιμονοκρατούμενοις, σατανοπαθεῖσι καὶ δαιμονοπληχτοῖς ἔθνεσιν ἢ Εἰδωλολατρεία καὶ ἡ Μυθολογία ἐκανόνισεν τὴν διάνοιαν καὶ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τοῦτο καὶ ἡ τῶν Ἑθνικῶν ἠθικὴ δὲ ἠδύνατο νὰ ἦν ἀνωτέρα τῆς περὶ τῶν θεῶν ἰδέας καὶ γνώσεως αὐτῶν. Διότι ἡ ἠθικὴ πηγὰς ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς εἰς αὐτὸν εἰλικρινοῦς πίστεως. Ἡ δὲ ψευδὴς περὶ Θεοῦ γνώσις ἄγει εἰς τὴν γένεσιν τῆς ψευδοῦς ἠθικῆς, καὶ ἀδύνατον ὁ σὴ διανοία πεπλανημένος καὶ ψευδὴ περὶ Θεοῦ φρονῶν νὰ ἔχη ἰδέαν καὶ γνῶσιν τῆς ἀληθοῦς ἠθικῆς οὐσης τὸ προϊόν τῆς ἀληθείας. Τὴν φαντασιώδη καὶ μυθολογικὴν ἐποχὴν τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσεϊκῆς τοῦ Ὀμήρου καὶ τῶν χιμαιρο-

πλαστών, μυθοποιών και των μυθολόγων ποιητών διεδέξατο ἄλλη ἐποχή καθ' ἣν τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ὁδοιποροῦν διὰ τῆς φιλοσοφίας εἶδεν ἀκτῖνα τοῦ ὀρθοῦ λόγου, καὶ ἔλαβεν συνείδησιν ὅτι διετελεῖ πρότερον ὑπὸ τὸ κράτος τῆς κλογίστου φαντασίας, ἀγνοοῦν τὴν ἀλήθειαν, καὶ λατρεύον ἐν ταῖς ζοκνοῖς καὶ τοῖς κτίσμασι τὸν θεόν, καὶ ἐπιζητοῦν τὸν ἐν τῇ ὕλῃ καὶ τῷ αἰσθητῷ κόσμῳ διὰ τῶν φυσικῶν γνώσεων καὶ Ἐπιστημῶν καὶ τῆς ἐρεύνης τῶν στοιχείων τῆς ὕλης. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ φιλοσοφικός γούς τοῦ Ἀναξαγόρου, τοῦ Σωκράτους, τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους διετέλε ἐν τοῖς μύθοις τῶν ποιητῶν τὸ σκότος καὶ τὴν ἀγνοίαν περὶ τοῦ θεοῦ, καὶ διέκρινε τὴν ἀλήθειαν σκιωδῶς παρὰ ἀνατέλλουσαν καὶ ὑποφώσκουσαν διὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου. Ἐὰ δὲ τῆς ιδέας τῆς πολυθείας, τὴν ὁποῖαν ἐμύρρωσεν ἡ ἀλόγιστος φαντασία, ἡ νόησις τοῦ ἀνθρώπου ἀνήλθε διὰ τῆς φιλοσοφίας κατὰ τὴν ἐποχὴν, τοῦ σφωτάτου ἀπάντων ἀγροῦ Σωκράτους, εἰς τὴν ιδέαν τοῦ Ἐνὸς Θεοῦ, τὴν προδουγενῆ καὶ πρώτην ιδέαν τοῦ ἀνθρώπου, ἥτοι τὴν ιδέαν ἐκείνην ἡ ὁποῖα μορφοῦται ἐν ἡμῖν διὰ τοῦ Ὄρθου Λόγου.

Ἐκ ταύτης δὲ τῆς σκιώδους καὶ ἀμυδρᾶς ιδέας περὶ τοῦ Θεοῦ προήλθεν ἡ Σωκρατικὴ ἠθικὴ, ἡ ὁποῖα ἐγένετο ἀνάλογος πρὸς τὴν γενέτειραν αὐτῆς περὶ Θεοῦ ιδέαν σκιωδῆς τε καὶ ἀτελεῆς. Ἐν τῇ ἐποχῇ δὲ ταύτῃ κατισχύουσα τῆς Μυθολογίας ἡ Φιλοσοφία διὰ τοῦ Σωκράτους καὶ τῆς Σωκρατικῆς Σχολῆς καὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς αὐτὴν τε καὶ τὴν Εἰδωλολατρείαν καὶ Μυθολογίαν τῶν ἀρχαίων ποιητῶν ἐμυρρώθη ἡ Σοφιστικὴ ἡ ὁποῖα διὰ τῶν σχολιοδρόμων σκιωδῶν καὶ σχολιοδούλων Σοφιστῶν, τῶντὰ πάντα καταφρονούντων καὶ ἠρησκείαν καὶ ἠθικὴν, προσέκρουσε τῇ ἠθικῇ φιλοσοφίᾳ τοῦ Σωκράτους καὶ ἐγένετο πολεμία αὐτῇ φωνὴν πνέουσα κατὰ τοῦ ἰδρυτοῦ καὶ διαδότου αὐτῆς ἐν τῇ τότε Ἀθηναϊκῇ Κοινωνίᾳ. Τὴν ἐποχὴν τῆς Σωκρατικῆς φιλοσοφίας, ἡ ὁποῖα ὑπῆρξεν ἡ προθεωρία τοῦ λόγου καὶ ὁ πρόδρομος τῆς ὑποχωρήσεως τῆς μυθοπλαστοῦ καὶ μυθοποιεῖς ἐξηλικωμένης φαντασίας, διεδέξατο ἄλλη ἐποχὴ ἡ τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Λόγου ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Θεανθρώπου Σωτήρος Ἐλευθερωτοῦ καὶ Λυτρωτοῦ, καὶ τῆς διέδοσης τῆς Εὐαγγελικῆς ἀθανάτου, αἰεζῶου καὶ ἀκαταλύτου εἰς τοὺς κίωνας διὰ τῶν Θεοσόφων καὶ Πνευματεμμένων Ἀποστόλων καὶ ἡ σύστασις τῆς Ἐκκλησίας. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ Πανάγιος Λόγος διὰ τῆς Εὐαγγελικῆς διδασκαλίας γίνεται ὁρατός πρὸς πάντας, οἱ μῦθοι καὶ ἡ εἰδωλολατρεία καταλύονται, οἱ δομοὶ καταπίπτουσι καὶ οἱ στυγνὸι ληπτοὶ, σατανῶδηκτοὶ καὶ διαβολοκίνητοι ἱερεῖς τῶν ψευδῶν θεῶν παύουσι ἐξαπατώντες, τὰ ἐωσφορόπνευστα μαντεῖα σιγῶσι, καὶ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς μεταβάλλεται, διότι νέα τάξις ἀποκαλύπτεται πραγμάτων. Ὁ παμφίλιτος καὶ γλυκύτατος Ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν τίθησι τὰ θεμέλια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ κηρύσσει πόλεμον κατὰ τοῦ σατανῶδου καὶ ψεύδους καὶ τῆς ψυχολατρείας ἀμάρτιας ἐν ὄνοματι τῆς ψυχρωστέριας Ἀληθείας καὶ τῆς αἰγληρόρου, ἀγαλακάρπου καὶ μακαριουργοῦ ἠθικῆς τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀλιεῖς δώδεκα ὀνόμαθις, ἄσημοι καὶ ἀγράμματοι, ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον

τῆς γῆς διασπείρουσι τὰ ἀγαθὰ τῆς οὐρανοπόρου καὶ οὐρανοδρόμου Χριστιανικῆς διδασκαλίας σπέρματα καὶ μυριάδες μυριάδων ψυχῶν καρπογονοῦσι τὸν σπῆρον τῆς σωτηρίας.

Ἡ Γῆ πληροῦται λατρευτῶν τῆς θεότητος τοῦ Κυρίου καὶ ἡ γνώσις τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καταγγέλλεται. Ἀλλὰ μετὰ χρόνον φύονται ἐν τῇ θεοκτίστῃ καὶ Χριστοφρουρῆτῃ Ἐκκλησίᾳ ζιζάνια καὶ πλήθη Αἰρετικῶν ἀσεβῶν, θρασέων, ἀποτάκτων, ἀναρχικῶν καὶ κακοδόξων καὶ τὴν θείαν ἐπιβουλεύονται διδασκαλίαν, καὶ ἐπιχειροῦσι νὰ μεταστρέψωσι αὐτὴν παρανοοῦντες καὶ παρερμηνεύοντες τὰς Ἀγ. Γραφάς. Τὸ ξίφος τῶν πανισχυρῶν Καισάρων, τὸ ὄποσον μυριάδας κεφαλῶν Ἀγιοτάτων Μαρτύρων ἀπέκοψεν ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας, καὶ τὸ αἷμα ἐχύθη ἀφθόνως χάριν τῆς σωτηρίας ἡ Ἀληθείας διεδέξατο ἡ κακόδοξος καὶ αἰρετικὴ γλῶσση τῶν μισητῶν καὶ πανεχθιστῶν Ἀρειῶν, Σαββαίων, Νεστοριῶν καὶ Μακεδονίων διὰ τῶν ὁποίων ὁ Ἰφρονοφθόρος καὶ συνειδησιοκτόνος ἀντίχριστος καὶ δοκησίθεος Διάβολος, ἠθέλησε νὰ κατορθώσῃ ὅτι ἐν ἡδυνήθη διὰ τῆς βίας καὶ τοῦ ξίφους. Ἀλλ' ἀισχυρῶς καὶ ἀτιμῶς ἠτήθη ὁ μισόθεος, ὁ μισόχριστος, ὁ μισάνθρωπος πότατος καὶ ἀρχισπορευὲς τῶν ζιζανίων καὶ σκανδαλοῦργος Σατανᾶς, διότι ἐντεῦθεν ἀρχεται ἡ ἐποχὴ τῶν Σειστοτάτων Οἰκουμηνικῶν συνόδων κατὰ τὴν ὁποῖαν συνεζητήθησαν καὶ καθορίσθησαν τὰ σωτηριώδη δόγματα, καὶ διευτυπώθη ἡ θεία Ἀλήθεια ἐν τῷ τῆς Πίστεως Παναγίῳ καὶ Πανσέπῳ Συμβόλῳ καὶ αἱ διαβολοδλαστοῦργητοι Αἰρέσεις ἀφωρίσθησαν τοῦ περιβόλου τῆς Παναμωμήτου καὶ Ἀγιοτάτης Χριστιανικῆς Ὄρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ οὐδεμῶς ἔχουσιν εἰς τὸ μετὰ ταῦτα εἶσοδον ἐν Αὐτῇ! Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐπῆλθεν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ὁ Παπισμὸς διὰ τῶν Σταυροφοριῶν καὶ ὁ Τουρκισμὸς διὰ τῶν Βαυβάρων καὶ ἀχερδουσίων αὐτοῦ λεγεῶνων, καὶ ἀφ' οὗ ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας ἐτυράνησε τοὺς Χριστιανοὺς καὶ πολυεῖδως καὶ πολυτρόπως κατεδυναστεύειν αὐτῶν ἐξηγέρθη κατ' αὐτοῦ ἡ θεία Δικαιοσύνη καὶ διὰ τῆς πεντομνημονεύτου Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 καὶ τῆς ἀπελευθερωθείσης γωνίας τοῦ πολυπλάγκτου φιλιτάτου Ἑλληνισμοῦ νέα ἐποχὴ ἀνέτειλεν, ἔκτοτε δὲ ὁ Τουρκισμὸς ὄλοεν ἀκρωτηριάζεται, ὁ δὲ πανίσχυρος παπισμὸς ἀφῆρθη ἤδη τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῇ οὐραῖᾳ ἐστήριξε τὸ Κράτος καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ οὐκ πολὺν χρόνον εἰς ἔχει ζῶν.

Ὁ Τουρκισμὸς, παρ' ὄλην τὴν ἐπιφανειακὴν ζωὴν αὐτοῦ, — πνέει ἤδη τὰ Λοίσθια, καὶ ἡ Εὐρώπη ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἔχει εἶτομα τὰ σάβανα τοῦ ἐνταφιασμοῦ του· νέα δὲ τάξις πραγμάτων προαγγέλλεται ὅπως ἐγκαινισθῇ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, καὶ ἡ τάξις αὐτὴ ἀναμφισβητήτως καὶ ἀναμφιδόλως ἐστὶν ἡ τῆς Ἀγαθοκρατίας, ἡ τῆς Χριστοκρατίας. Διότι τοιαύτη τις τά-

εις πραγμάτων ἐγγυᾶται τὴν ἀληθῆ πρόδοσιν καὶ τὸν ἀληθῆ προορισμὸν καὶ πολιτισμὸν τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ πρὸς τοιοῦτον Κοινωνικὸν Σύστημα ἤδη χωρεῖ ἡ ἀνθρωπότης τείνουσα εἰς τὴν ἔξοδον καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ ἐναγού, ἐξαγίστου, βεβήλου, αἰσχροῦ, φαύλου καὶ κοινωνικοδόρου ψευδοπολιτισμοῦ τῆς Δύσεως, ὁ ὁποῖος διέσπειρε πανταχοῦ, καὶ ἐν ἡμῖν φεῦ! τοῖς Ἑλληνορθοδόξοις τὰ φαύλα, ὀλεθριότακα καὶ ἐθνοκτόνα σπέρματα τοῦ τρισκακάρτου ὕλισμου, δρθολογισμοῦ, θεοσκευολογίας καὶ τῆς θεοργίτου, θεομυστηρίου καὶ θεηλάτου μισαρρωτάτης ἀθείας καὶ μασσονίας, καὶ εἰσήγαγε τὴν ἡθικὴν διαφθορὰν καὶ τὴν ἐξαχρείωσιν. Ὁ δὲ σατανάδουλος ψευδοπολιτισμὸς τῆς Δύσεως δὲν εἶναι ἄλλο τι ἢ ἡ ἀρχαία Εἰδωλολατρεία, παριστωμένη ὑπὸ ἄλλῃ μορφῇ καὶ ὄψιν, αἱ δὲ ψευδοπιστῆμαι τοῦ αἰῶνος τούτου τοῦ ἀπατιῶνος ἐφ' αἷς ἐγκαυχῶνται εἰ φαντασιώδεις, φαντασιόπληκτοι, φαντασιόκοποι, καὶ φρενέπληκτοι ἀσεβεῖς μασσόνοι, δὲν εἶναι ἄλλο, ἀγαπητοὶ μοι, ἢ αὐτὴ ἡ πλαστικὴ καὶ ἀλόγιστος φαντασία τοῦ Ὀμήρου καὶ τῶν ποιητῶν μετὰ τὴν χρῆσιν ἐπιστημονικῆς ὁμοιάζουσα πρὸς τοὺς ὥραλους ἔξωθεν τάφους τοῦ γέμοντος ἔσωθεν ὀστέων καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. Ὁ τοιοῦτος δὲ ψευδοπολιτισμὸς ὡς μὴ ἔχων θάσιν ἀληθείας τάχιον κατασυντρίβησεται, ὅταν ὁ Ἀχειρόμητος Λίθος τῆς Χριστοκρατίας πατάξῃ αὐτὸν καὶ λικμήσῃ.

Ἡδὴ δὲ ἐγκυμονεῖται ἐν ἡμῖν ὁ μέλλον νὰ ἀνατελλῇ ἐπὶ τοῦ ὄριζοντος Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπαγγέλλεται νὰ θεραπεύσῃ πάσας τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου, θρησκευτικὰς, φιλοσοφικὰς καὶ πολιτικὰς καὶ ἀναδίξῃ τὸν ἀνθρώπον εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ, φρονούντα καὶ πράττοντα συνφθὰ τῇ προοριμῇ αὐτοῦ τῇ ἀληθείᾳ.

Μία φυλὴ τῆς ἀνθρωπότητος προωρίσθη καὶ ἡγωνίσθη ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἑθνῶν, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν τυραννουμένων λαῶν, ὑπὲρ Πατρίδος ὀποδοῦλου καὶ ὑπὲρ τῶν ἀληθῶν ἰδεῶν τῆς Ἐπιστήμης καὶ Βασιλείας τῶν Ἐπιστημῶν Φιλοσοφίας, καὶ τῆς Ἀληθοῦς Θρησκείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Χριστοῦ. Καὶ ἡ προνομιούχος, ἡ προσοντούχος, ἡ θεοσίμπος, ἡ ἰθιοδοξαστος καὶ θεοφόρος Φυλὴ αὕτη εἶνε ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ μικρὰ μὲν κατ' ἀριθμὸν, μεγαλοεργὸς δὲ καὶ μεγαλοπραγμῶν κατὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν δράσιν. Ναί!

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Εὐχάριστον ἀποτελεσμα

Ἡ πρὸς τὸν Ἐνοριακὸν Κλήρον τῆς Κρήτης ἀπευθυνθεῖσα ἐκκλησιὰ τῶν ἱερέων τῆς Ἐπαρχίας Ἀποκορώνου ἵνα συσσωματωθῇ οὗτος δι' ἰδρύσεως Παγκρητίου Συνδέσμου, πρόκειται νὰ φέρῃ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα. Εἰς ὄψιν τοῦ ἱεροῦ τῶν ἐπαρχιῶν ἤναψε τὸν πόθον τῆς συσσωματώσεως καὶ τὴν στεράν ἀπόφασιν νὰ πραγματοποιηθῇ οὗτος.

Ὁ Ἐνοριακὸς Κλήρος τῆς Κρήτης ἐννοεῖ νὰ δράσῃ

Ἡ ἀπραξία, ἡ ἀδράνεια, ἡ μέχρι τοῦδε, τοῦ Ἐνοριακοῦ Κλήρου, ἡ καταντήσασα νὰ κόμῃ τὸν κόσμον νὰ πιστεύσῃ ὅτι αὐτὸς εἶναι τελείως ἀνίκανος πρὸς κοινωφελῆ δράσιν, ἀπεφασίσθη νὰ μεταβληθῇ εἰς ζῶν καὶ κίνησιν, εἰς δράσιν καὶ πρόδοσιν ὡς ἐμπρέπει εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς τοῦ Χριστοῦ Θρησκείας, ἧς τὰ χαρακτηριστικὰ εἶναι ζῶν, κίνησις, δράσις καὶ πρόδοσις. Ἡ συσσωμάτωσις τοῦ διὰ Παγκρητίου συνδέσμου δὲν σκοπεῖ εἰρή μόνον τ' ἀνωτέραν.

Τὶ ἔφερεν ἡ μὴ συσσωμάτωσις τοῦ Ἐνοριακοῦ Κλήρου

Ἐφερεν ὅλην τὴν σημερινὴν κακομοιρίαν του, διότι ὅπου λείπει ἡ συσσωμάτωσις, τὸ σύνολον ἀρροεῖται καὶ τὰ ἄτομα περιφρονοῦνται. Παραπονούντα διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν συγκινεῖται. Ὁ μὴ κινούμενος μένει πίσω, καὶ δικαίως ὡς ἀνάξιος λόγου ἐγκαταλείπεται.

Ἡ παγκρητίος συσσωμάτωσις ἔδεν εἶνε κατὰ τὸ τοπικῶν συνδέσμων

Ὁ Παγκρητίος Σύνδεσμος εἶναι ὑπὲρ τῶν τοπικῶν συνδέσμων. Οἱ τοπικοὶ σύνδεσμοι θὰ εἶναι τὰ κλαδιά του. Καὶ θὰ φροντίσῃ νὰ ἰδρυθῇ ἀπαρατήτως εἰς ἐκάστην ἐπαρχίαν καὶ ἕνας Σύνδεσμος, διότι ἔτσι μόνον θὰ μπορῆσῃ νὰ ὑπάρξῃ ἀληθῆς συσσωμάτωσις, συνεργασία καὶ δράσις.

Ὁ Παγκρητίος Σύνδεσμος θὰ εἶναι Ὀμοσπονδία.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Αἰδεσι Κωνσταντ. Π. Ρωμανοῦ Οἰκονόμου. Μελέτη διὰ τὰ περὶ τὸν Ἀρχιμανδρίτην ἐν γένει, ἐν ἣ καὶ ἀπάντησις εἰς τὰ «Μαστιγούμενα» τοῦ Ἀρχ. κ. Γεωργ. Παπαγεωργιάδου καὶ ἐν Παραρτήματι: περίληψις γνώμων Ἱερρχιῶν, περὶ ἄρσεως τῆς ἀγαμίας τῶν ἐπισκόπων. Περιεχόμενα. Προέλευσις καὶ ἀποκατάστασις τῶν Ὀφφικίων Σύγγυσις Μονῆς καὶ ἐνορίας. Ἡ ἐνορία προηγείται τῆς Μονῆς. Ὁ τίτλος τοῦ Ἀρχιμανδρίτου τίτλος Μοναστηριακός. Ἐγγυσις Ἡγουμένου καὶ Ἀρχιμανδρίτου καὶ πεπλανεμένη κ.τ.λ.

Δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἱερεὺς χωρὶς νὰ μελετήσῃ τὴν μελέτην ταύτην. Εὐρίσκειται παρ' ἡμῶν καὶ στέλλεται ἐντὶ δρ. 52.

Τυπογραφεῖον
Ἐφεδρικοῦ Ἀγῶνος